

NEJČTENĚJŠÍ
FRANCOUZSKÝ
AUTOR
KRIMI

FRANCK
THILLIEZ
SMRTÍCÍ DNA

Mezinárodní bestseller od autora knihy *Syndrom E*

Smrtící DNA

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.xyz.cz
www.albatrosmedia.cz

Franck Thilliez
Smrtící DNA – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2017

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA a.s.

**FRANCK
THILLIEZ**

SMRTÍČÍ DNA

Mezinárodní bestseller od autora knihy *Syndrom E*

*Estebanovi a Tristanovi,
kteří se stejně jako sedm miliard dalších mravenečků
skromně podílejí na obrovské stavbě
zvané evoluce*

Živé organismy existovaly na Zemi sedm miliard let,
aniž by věděly proč, dokud jeden z nich neodhalil pravdu.

RICHARD DAWKINS

Věda není jen poznáním toho, co máme a můžeme dělat,
ale i poznáním toho, co bychom měli dělat, ačkoliv bychom to
dělat neměli.

UMBERTO ECO, *Jméno růže*

SLOVO K ČTENÁŘI

Často se mě ptají, odkud přicházejí nápady. Objevují se ze záhybů nejrůznějších faktů? Při pohledu na krajinu? Na rohu ulice nebo na stránkách nějakého časopisu? Abych pravdu řekl, nevím. Neexistuje žádné tajemství ani metoda. Víc věřím v představy nebo na shodu náhod, jako když vidíme strom, ze kterého všechno listí strhala bouřka, a najednou spatříme vznášet se jeden list, který nám přistane na tváři.

A tak jsem se před dvěma lety, když jsem hledal nápad na druhý díl svého diptychu věnovaného násilí, zúčastnil, řekněme ne zcela náhodou, konference o evoluci. Jistý vědec během svého projevu vyprávěl následující příběh: Charles Darwin jednou dostal od jednoho člověka, s nímž si dopisoval, orchidej z Madagaskaru, *Angraecum sesquipedale*, běžně nazývanou *hvězda Madagaskaru*. Tato rostlina má ostruhu dlouhou dvacet pět až třicet centimetrů, z níž vytéká nektar. Žádný z motýlů, které Darwin znal, nebyl schopen se svým sosákem dostat tak hluboko. Jak tedy může docházet k opylování, bez něhož by tato orchidej zahynula? Začal proto předpokládat, že na Madagaskaru žije motýl s dostatečně dlouhým sosákem, jenž by mu umožňoval dostat se až na dno ostruhy.

O jedenačtyřicet let později takového motýla skutečně objevili a dali mu symbolické jméno *Xanthopan morgani praedicta* na počest

Darwinova předpokladu. Jeho sosák dorůstá do délky dvaceti pěti až třiceti centimetrů...

Tento objev mi připadal tak výjimečný, že jsem si řekl, že by to bezpochyby mohlo být téma nějakého příběhu. Začal jsem se zajímat o biologii, evoluci a DNA a vymýšlet zápletku, kterou najdete v této knize. Zbytek je jen alchymie slov.

Tento román přivádí znovu na scénu Lucii Henebelleovou a Francka Sharka. Na konci románu *Syndrom E* jejich dobrodružství neskončilo, protože na posledních stránkách došlo k nečekanému zvratu. Chci ovšem zdůraznit, že postavy sice odpovídají psychologickým portrétům z předchozí knihy, ale jinak se jedná o samostatný příběh, který si mohou přečíst i noví čtenáři.

Mně nezbývá než vám popřát příjemné čtení.

PROLOG

[Srpen 2009]

Ten den nemělo být hezky.

Nikde na celém světě neměli mít lidé právo se smát, běhat po pláži nebo si dávat dárky. Ne, neměli mít právo na štěstí, na bezstarostnost. Protože na jiném místě, na konci odporných chodeb osvětlených zářivkami, byla v mrazicím boxu jedné holčičce zima.

Zima, která ji už nepustí. Nikdy.

Podle policejních orgánů bylo tělo neidentifikovaného děvčátka ve věku sedmi až deseti let nalezeno poblíž hlavní silnice spojující Niort a Poitiers. Lucie Henebelleová ještě neznala podrobnosti nálezu, ale jakmile se zpráva dostala ke kriminální brigádě v Lille, okamžitě vyrazila na cestu. Poháněná adrenalinem ujela bez zastávky víc než pět set kilometrů a nedbala přitom na únavu, psychické utrpení ani si nepřipouštěla strach z nejhoršího, který ji neustále pronásledoval. Na rtech měla jedinou větu: „Pro smilování boží, ať to není jedna z mých dcer, panebože dej, ať to není žádná z nich!“ Nikdy se nemodlila a dávno zapoměla na vůni kostelních svící, ale teď prosila o smilování. Snažila se samu sebe přesvědčit, že to je jiné dítě, jiná nezvěstná holčička, o níž dosud v policejních hlášeních nebyla ani zmínka. Třeba ji unesli včera večer nebo během dne. Nešťastní budou jiní rodiče, ne ona.

Ach ne, ona ne.

Znovu se ujišťovala: jedná se o jiné dítě. Relativně krátká vzdálenost mezi místem, kde zmizely Clara a Juliette Henebelleovy – Les Sables-d'Olonne –, a místem, na němž náhodní kolemjdoucí našli tělo, musí být jen čirá náhoda. Totéž platilo o krátkém čase – pouhých pět dní – který uplynul od únosu do chvíle, kdy Lucie vystoupila na parkovišti před Ústavem soudního lékařství v Poitiers.

Jiné dítě... Ale proč je Lucie tady, sama a tak daleko od domova? Proč se jí svírá hrdlo a proč se jí chce zvracet?

Přestože už se blížil večer, asfalt na parkovišti byl ještě pořád rozpalený. Ve vzduchu se mezi zaparkovanými auty policistů a personálu vznášel ostrý zápach dehtu a spálené gumy. Léto roku 2009 bylo ve všech ohledech pekelné. Vstup jen pro zaměstnance. To slovo jí neustále tepalo v hlavě. To nejhorší však mělo teprve přijít: neidentifikovatelné.

Děvčátko ležící tam uvnitř není jedna z mých dcer.

Lucie se podívala na mobil a znovu zavolala do hlasové schránky, ačkoliv na displeji žádná žlutá obálka nesvítila. Možná jí cestou vypadal signál, možná jí nechali naléhavý vzkaz, že Claru a Juliette našli, že jsou v pořádku a že budou brzy doma u svých hraček.

Klapnutí dveří dodávky za jejími zády ji vrátilo zpátky do reality. Žádný vzkaz. Odložila mobil a vešla do budovy. Ústavy soudního lékařství znala Lucie jako své boty. Všechny vypadaly stejně. Vrátnici měla přímo před sebou, laboratoře se nacházely v prvním patře a v přízemí a márnice a pitevny byly symbolicky umístěné v suterénu. Mrtví už nemají na světlo nárok.

Policejní důstojník s propadlými tvářemi a s přimhouřenýma očima si vzal od své asistentky dokumenty. Hlas měl váhavý a nejistý. Hlasivky měl opotřebované od spousty pláče, křiku a bezesných nocí. Podle záznamu sem objekt – další příšerné slovo, po kterém se Lucie sevřelo hrdlo – dorazil v 18 hodin 32 minut. Soudní lékař už bezpochyby dokončil ohledání a určitě se právě teď chystá přečíst si příběh posledních okamžiků života holčičky pocházející z jejího těla.

Jiného děvčátka. Není to ani Clara, ani Juliette.

Lucie se sotva držela na nohou, celá se třásla a všechno jí napovídalo, ať se otočí a uteče. Kráčela chodbou a rukama se musela přidržovat stěn. Vládla tu tma, zatímco tam někde venku bylo léto a lidé zpívali a tančili. S tímhle kontrastem se vyrovnávala nejhůř. Všude pokračoval život, jen tady...

O třicet vteřin později se zastavila u létacích dveří s malým kulatým okénkem. Páchlo to tam smrtí a neexistovala žádná naděje, že by něco dokázalo tento pach zmírnit. Lucie už v minulosti na taková místa, do inkoustově temných tunelů, vodila rodiče a sourozence, aby provedli „identifikaci“. Většina z nich se zhroutila ještě předtím, než spatřila tělo. Už v samotném vstupu do těchto míst bylo něco příšerně nelidského. Nepřirozeného.

V jejím zorném poli se za sklem objevila nějaká mužská tvář v masce a se soustředěným pohledem. Muž zamířil ke stolu z nerezavějící oceli, který Lucie ze svého místa neviděla. Tuto scénu prožila už tolikrát a vždycky ji vnímala neosobně, jen jako začátek nového případu a příslib vzrušujícího vyšetřování. Byla stejná jako patolog, který všechno bere jen jako další z mnoha případů, večer se vrátí domů, pustí si televizi a hodně pije.

Ale dnes to bylo tak jiné. Dnes byla policistkou a zároveň obětí. Lovce i lovná zvěř. A taky matka stojící tváří v tvář mrtvému dítěti.

Není to jedna z mých dcer. Je to anonymní dítě. Místo mě budou trpět jiní rodiče.

Tato slova jí dodala odvahu. Položila dlaně na dveře, zhluboka se nadechla a strčila do nich.

Vzadu na parkovišti před Ústavem soudního lékařství zaparkoval za dodávkou převážející lékařský materiál asi padesátiletý muž. Bylo to strategické místo, které mu umožňovalo sledovat, kdo do budovy vchází a kdo z ní vychází, aniž by na sebe upoutal pozornost. V tmavých brýlích a s několikadenním strništěm vypadal jako zločinec. Na čele se mu perlil pot. To vedro, to zkurvené drtivé mastné vedro... Sundal si brýle, otřel si víčka látkovým kapesníkem a přitom dál analyzoval situaci. Má jít dovnitř a sehnat si předem informace o těle toho dítěte? Nebo má počkat,

až vyjdou policisté z kriminálního oddělení, kteří se zúčastnili pitvy, a pak jim položit pár otázek?

Franck Sharko, zabořený do sedadla, si důkladně masíroval spánky. Jak dlouho už nespál? Kolik nocí se v posteli obracel pod tíhou výčitek? Hudba, tiše se linoucí z autorádia, a dusivý průvan, cirkulující mezi dvěma otevřenými okénky, ho uspávaly. Hlava se mu nekontrolovatelně kýmácela ze strany na stranu a ten pohyb ho vždycky probral. Tělo chtělo spát a mysl mu v tom bránila.

Komisař z Ústřední jednotky kriminální policie si nalil trochu minerálky do dlaně, přetřel si s ní tvář a pak vystoupil z auta, aby si protáhl nohy. Venku se mu vzduch přilepil na propocené oblečení. V tu chvíli si připadal hloupě. Mohl klidně jít do budovy, ukázat policejní průkaz a asistovat při pitvě. Mechanicky a profesionálně shromáždit informace. Kolik za těch pětadvacet let u policie a dvacet na kriminálce viděl těl rozřezaných nástroji patologa? Dvě stě? Třikrát víc?

Ale na pitvy děti se už dávno dívat nedokázal. Skalpely se nad jejich holými bílými hrudníčky leskly až příliš. Připomínalo mu to polibek Zla. Rád na pláži pozoroval obě malé Henebelleové, jak si hrají v písku. Pinkaly si s míčem a pod laskavým matčíným dohledem běhaly ve vodě. Byly prázdniny a děti byly bezstarostné a šťastné. Panebože, dvojčátka s krásnými modrými očima zmizela kvůli němu.

Od té doby neuplynul ani týden.

Ale byl to jeden z nejdelších a nejbolestnějších týdnů od chvíle, kdy přišel o svou vlastní rodinu.

Co zjistí pitva, biologické a toxikologické analýzy? Jaké peklo se v laboratorních otiskne na papír? Tento okruh smrti znal z paměti, logiku skrývající se v nelogičnosti. Naprosto přesně věděl, že dokonce ani po smrti nedojde lidská bytost v rukách policistů a soudních lékařů definitivního míru, dokud nebude vyšetřování ukončeno. Toto absolutní hanobení těla zbaveného světla v něm vyvolávalo znechucení. A co se týkalo vrahu dětí... Komisař křečovitě sevřel ruce v pěst, až mu zbělaly klouby.

Ze zvuku motoru Sharko usoudil, že vedle něj zaparkovalo další auto. Ještě chvíli se schovával za dodávkou stojící na rozpáleném asfaltu.

Klouby mu praskaly jako suché dřevo. Nakonec se vrátil do své staré rachotiny, která neměla daleko k agonii, ale pořád ještě držela, držela...

A právě v tu chvíli ji spatřil a celé jeho nitro se rozpadlo na dalších tisíc kousků. Měla na sobě džíny, šedivé tričko volně spadající přes kalhoty a vlasy vzadu neobratně stažené do koňského ohonu. Jasné modré oči její tvář nedokázaly rozzářit. Podobala se poškozenému obrazu starých mistrů, bezpochyby stejně jako on. Když viděl, jak se potácí po chodníku jako potápějící se loď, udělalo se mu špatně.

Takže Lucie Henebelleová to už taky ví. Zřejmě sledovala všechny zprávy, případy, které vyšetřovaly všechny kriminální brigády, všechna hlášení o dětech, a pokud jí něco připadalo podezřelé, okamžitě volala a sháněla informace. A při prvním náznaku si to sama jela ověřit. Panebože, co bude dělat v téhle hrobce? Asistovat při pitvě jednoho ze svých dětí? Dokonce ani Sharko tehdy nedokázal přihlížet posmrtné prohlídce své malé Eloise. Bylo to horší než spolknout odjištěný granát.

Ale jak v sobě matka, milovaná bytost, může najít tolik síly? Proč potřebuje trpět a drásat si mysl nenávistí a vztekem? Jedná se o anonymní dítě? Je Lucie Henebelleová odsouzená toulat se po márnících a hledat svoje dvě děti, dokud sama neumře vyčerpáním? A co když najde jen jedno, a to druhé nikdy? Jak z něčeho takového nezešílet?

Sharko křečovitě svíral volant a dlouho váhal, co má udělat. Má jít taky dovnitř? Nebo má zůstat tady a čekat, až Lucie odejde? Copak ji může nechat vyjít ven, zhroucenou, omámenou smutkem a neobejmout ji? Nemůže ji vzít do náruče, ze všech sil ji přitisknout k sobě a šeptat jí do ucha, že jednou zase bude líp?

Ne, existovalo jen jediné řešení. Prchnout. Až příliš ji miloval.

Otočil klíčem v zapalování, nastartoval a rozjel se směrem na Paříž.

Když se obrys budovy Ústavu soudního lékařství objevil ve zpětném zrcátku, Sharko pochopil, že Lucii už určitě nikdy neuvidí.

Nikdy v životě necítil takový smutek a vztek.

Vyrazila na zpáteční cestu a nevnímala bolest hlavy, horké slzy a dětské ručičky, které ji škrábaly v břicho. Toužila se co nejrychleji vzdálit od toho místa poznamenaného chladem smrti. Nejedla ani nepila.

Jen zvracela. Její tělo fungovalo na adrenalin, poháněly ho nervy. Překračovala povolenou rychlost a řítila se pod dálničním osvětlením na sever. Co na tom, jestli skončí ve svodidlech? Jet až do vyčerpání, polykat kilometry asfaltu, aby nemusela myslet, aby už nikdy nemusela myslet. Jenomže obrazy dál pršely a zaplavovaly jí mozek. Malé tělíčko, které se na velkém stole skoro ztrácelo. Posměšný lesk chirurgických nástrojů ve světle reflektorů...

Nevědět. Nezaobírat se tím, jestli to mohla být jedna z jejích dcer. Jeden z pramenů jejího života, který ji ve dne v noci provázel osm let, během nemoci a školních oslav, který znala i do těch nejskrytějších detailů, do nejmenšího rysu tváře.

Krev její krve.

Musí být trpělivá, protože vteřiny budou od nynějška proudit její krví jako jed a na konci ji bude čekat jen hrůza. Buď je jedna z jejích dcer mrtvá, nebo se pořád ještě třese strachem v rukách svého mučitele. Bude to jen horší nebo nejhorší z nejhoršího...

Jaká zrůda je mohla unést? Proč? Clara a Juliette zmizely na pláži v Sables-d'Olonne, když si šly pro zmrzlinu. Stačila pouhá minuta, aby se ztratily v davu. Unesli je nějakou příšernou náhodou? Sledovali je? Proč? Lucie v duchu nepřestávala probírat všechny scénáře, všechny možné varianty odporných příběhů, až jí z toho málem přeskočilo. Jeden scénář střídal druhý, ještě mnohem horší. Cívka hrůzy se nepřestávala otáčet.

Přívál temnoty, který s sebou přinesl Franck Sharko. Chtěla, aby byl mrtvý, už nikdy ho nechtěla vidět. Tak to bude lepší, protože věděla, že je schopná skočit mu po krku a zabít ho.

Jaké budou následující dny, kdy bude čekat na výsledky analýz, vyšetřování, na objasnění vraždy? Jaký ďábel dokázal zničit život dítěte? Lucie ho bude pronásledovat po celé zemi, až do konce svých sil.

Není to ani Clara, ani Juliette. Není to ani Clara, ani Juliette. Dnes večer... jsem viděla něco jiného.

Za oknem jejího bytu v centru studentské čtvrti v Lille zářilo slabé světlo. Bylo to příjemné místo, obyčejné, kypící životem, plné diskuzí a lidského tepla. Teď byl bulvár pustý, semafony monotónně plivaly

zelenou, červenou a oranžovou, jako kdyby měl nastat konec světa. Lucie se bála vrátit domů. Ty čtyři stěny jí bez Clary a Juliette připadaly stejně neútné jako sarkofág.

Její matka, Marie Henebelleová, vypila spoustu kávy a spolykala spoustu prášků, aby se udržela vzhůru. Byly tři hodiny ráno a tahle dáma s odbarvenými blond vlasy, obvykle překypující nevyčerpatelnou energií, během několika dní zestárla o deset let. Kvůli Luciinu povolání vychovávala obě holčičky ona. Měnila jim plínky, připravovala kojenecké lahve a bděla u jejich postýlek, když byly nemocné nebo když Lucie uprostřed noci odjížděla do práce.

A dnes, ach bože, dnes...

Lucie zůstala stát ve dveřích se zařatými zuby a hleděla na matku. Kdyby tak odsud mohla uprchnout a už nikdy se nevrátit. Kráčet po písčitém ostruze, která by ji dovedla doprostřed oceánu. Už teď myslela na zítřek a na bolest každého probuzení, pokud by se jí vůbec podařilo usnout na prázdných postýlkách v růžovo zeleném pokojíčku, mezi plyšovými hračkami, čekajícími na pomazlení. Juliettin slon, kterého vyhrála na pouťové střelnici. Hroch, kterého Clara tak ráda objímala. Všechny vzpomínky se teď proměnily v hluboké rány.

Protože se Lucie nehýbala, matka jí přišla obejmout a beze slova jí dlouze dýchala na šíji. Co v takových chvílích říkat? Že se dvojčátka nakonec najdou živá, že zase bude všechno v pořádku? Policistka, a tedy i matka policistky věděly lépe než kdokoliv jiný, že po osmačtyřiceti hodinách se naděje, že je najdou živé, rovná takřka nule. Realita a statistiky to potvrzovaly.

Marie si všimla průsvitného, hermeticky uzavřeného sáčku, který její dcera křečovitě svírala v ruce. Okamžitě pochopila. Byla v něm maska, průhledná trubička, pár latexových rukavic, štítek z tvrdého papíru a tři tyčinky s vatou, používané k odběru DNA.

Lucie za matčinými zády zašeptala: „Jak teď budu žít, mami? Jak to mám vydržet?“

Marie Henebelleová vyčerpaně klesla na pohovku. Byla vysoká, elegantní a i po šedesátce byla pořád ještě přitažlivá. Dnes v noci však celé její tělo volalo o pomoc, ačkoliv se pořád ještě držela...

„Budu tady. Vždycky budu tady.“

Lucie přikývla a potáhla.

„To dítě na pitevním stole... Proklela jsem ho, mamí, proklela, protože ve mně vyvolalo pochybnost. Není to moje dítě. Někde hluboko v sobě vím, že to není moje dítě. Jak by se tam mohla ocitnout jedna z mých holčiček? Jak by jí... mohl někdo ublížit? To není možné.“

„Vím, že to není možné.“

„Jsem si jistá, že... ta zrůda tam byla... když se rozhořely plameny. Dívala se...“

„Lucie...“

„Možná ji chytí rychle. Možná unesla i jiné děti a moje holčičky...“

Marie odpověděla s rezignací v hlase, což byla podle Lucie známka neúprosného fatalismu.

„Možná, Lucie, možná.“

Policistka už neměla sílu mluvit. V pološeru si zašla umýt ruce a potom otevřela sáček, který dostala v policejní laboratoři. Každý její pohyb jako kdyby vážil tunu a svědčil o tom, že připouští i nemožné. Když si navlékla rukavice, vrátila se zpátky do obývacího pokoje. Podívala se na matku, která ucouvla, a přitiskla si ruku na ústa.

Jako policejní důstojník Lucie postup dobře znala. Strčila vatový tampon do úst a počkala, až vata nasákne jejími slinami. Tvář mokrou od slz si utřela o rameno, protože nic nesmělo kontaminovat vzorek, ani smutek matky. Věděla, že se dopouští něčeho hrozného a nereálného. Že ve své mateřské DNA hledá důkaz, že jedna z jejich dcerušek je mrtvá.

Potom přiložila vatu na označené místo na růžové kartičce – kartičce FTA, *Fault Tree Analysis* –, dokud nevstřebala její DNA, vložila ji do plastového sáčku a pečlivě ho zalepila tlustou samolepicí páskou s nápisem: „Soudně zapečetěné. Neotvírat.“

Vzorek odejde hned brzy ráno do soukromé laboratoře, kde ho založí mezi ostatní. Její budoucnost – jejich budoucnost – bude záviset na jedné obyčejné molekule, která není dokonce ani vidět. Dědictví milionů písmen A T G a C, které tvoří jedinečný genetický vzorec,

shodující se pouze v případě jednovaječných dvojčat, který mnohokrát pomohl odhalit zločince.

Lucie sice pořád doufala, ale zároveň se nemohla ubránit, aby nemyslela na to, že se bude muset možná brzy naučit žít bez svých hvězdiček. Pokud by k tomu mělo dojít, jak se jí podaří přežít?

[1]
O rok později

Na místo činu dorazila jako první Manienova skupina z pařížské kriminální brigády. K tragédii došlo ve Vincennském lese, poblíž zoologické zahrady a nedaleko jezera Daumesnil, pouze několik kilometrů vzdáleného od slavného čísla 36 na Zlatnickém nábřeží. Modrá obloha a průzračná voda, ačkoliv teď, na začátku září, už žádné velké teplo nepanovalo. Chladnější proměnlivé léto s častými lijáky dovolilo hlavnímu městu vydechnout.

Mrtvé tělo našel brzy ráno nějaký běžec. Sportovec s mobilním telefonem v kapse nejprve zavolal na číslo 112. Za necelou hodinu se dostala informace od záchranářů na ústřednu policie a nakonec skončila ve třetím patře schodiště A na oddělení kriminálky a vytáhla od stolu několik důstojníků.

Za volantem zeleného Fiatu Polo seděl asi čtyřicetiletý muž, jenž podle prvního ohledání dostal několik bodných ran do hrudníku. Ještě měl zapnutý bezpečnostní pás. Běžce přilákala zvláštní poloha hlavy. Bradou se opírala o hrud'. Okénko na straně řidiče bylo stažené až dolů.

Franck Sharko, dvojka ve skupině čtyř důstojníků, se držel pokud možno vpředu. Rázným krokem mířil k místu činu, rozhodnutý do-

razit tam první. Asi dvanáct metrů za ním následovali jeho šéf a ostatní kolegové. Vstoupil do obvodu vytyčeného dvěma záchranáři a přistoupil k autu zaparkovanému mezi stromy, daleko od zvědavých pohledů.

Policisté ze Zlatnického nábřeží Vincennský les velmi dobře znali, zejména oblast kolem bulvárů, která byla rejdištěm homosexuálů, prostitutek a transsexuálů. Tohle místo však leželo poměrně stranou a nemělo špatnou pověst. Jenomže právě proto, že z jedné strany se nacházela zoologická zahrada a z druhé jezero, to bylo ideální místo na vraždu.

Sharko, oblečený v nemederních širokých džínách, černém tričku a obutý v ošlapaných teniskách, si navlékl latexové rukavice, otevřeným okénkem strčil dovnitř ruku, vzal mrtvolu za bradu a otočil ji obličejem k sobě. Kapitán Manien, padesátník, který sloužil u kriminální policie už dvacet let, se k němu rozběhl a vztekle chytil Sharka vzadu za tričko.

„Co to tu provádíš, do prdele?“

Sharko jemně vrátil hlavu do původní polohy. Pak se zahleděl na oblečení potřísněné krví, na mrtvé oči a sinalou tvář.

„Mám pocit, že ho znám... Tobě neříká nic?“

Manien pěníl vzteky. Přitáhl komisaře k sobě jako obyčejného zločince.

„A co procedurální postupy? Ty ti neříkají nic? Děláš si ze mě srandu?“

„Frédéric Hurault... Ano, je to Frédéric Hurault. Byl u nás asi před deseti lety. Tenkrát jsem jeho případ vyšetřoval já a ty jsi byl můj podřízený. Vzpomínáš?“

„Aktuálně mě zajímá jen to, co ty děláš teď.“

Sharko se upřeně zahleděl na šéfa, který měl nižší hodnost než on. Od chvíle, kdy požádal o opětovné zařazení do činné služby, už nezastával funkci komisaře, ačkoliv mu tak někteří pořád říkali: „Jak se vede, *komisaři*?“ Teď se jeho kompetence omezovaly na pozici obyčejného poručíka. Takovou cenu zaplatil za to, že opustil příliš čisté kanceláře v oddělení kriminální analýzy v Nanterre a vrátil se do terénu

a k vyšetřování odporných zločinů. Jenomže Sharko po přeřazení toužil, ačkoliv se musel stýkat s pitomci jako Manien. Jeho žádost překvapila všechny nadřízené. Případy přeřazení do nižších hodností byly ve francouzské policii raritou. Jako kompenzaci mu nabídli vedení skupiny v rámci kriminálního oddělení. Odmítl. Chtěl skončit tam, kde začal – v první linii, s bouchačkou v ruce a tváří v tvář temnotám.

„Pamatuješ si, proč ho odsoudili?“ zeptal se suše. „Protože zabil dvě desetileté děti. Svoje dcery.“

Manien vytáhl z krabičky cigaretu, vzal ji do prstů s okousanými nehty a zapálil si ji. Byl to hubený nervózní muž, jehož tvář připomínala cigaretový papír – byla bílá, drsná a napjatá. Pracoval hodně, jedl málo a ještě míň se smál. Někteří se mu vyhýbali, jiní ho považovali za idiota. Sharko patřil k oběma stranám.

Bertrand Manien nikdy nešel pro silná slova daleko.

„Přijď ke mně do kanceláře. Sereš mě od chvíle, cos nastoupil k mé skupině. Nepotřebuju v ní chlapy, co si budou dělat, co chtějí. U Bellan-gera se uvolnilo místo, Fontès odchází do zahraničí. Vypadneš ode mě a ani nepípneš. Bude to tak lepší pro nás pro oba.“

Sharko přikývl.

„Tak jo.“

Manien labužnický potáhl z cigarety a v oblaku kouře, který se rychle rozptýlil, přimhouřil oči.

„Hele, kdy ses naposledy pořádně vyspal? Myslím, že víc než dvě hodiny v noci nespíš.“

Sharko se podrbl na čele. Pod šedivějícími vlasy, které mu spadaly přes uši, se mu na čele vytvořily tři dokonale rovnoběžné vrásky. Celou policejní kariéru nosil vlasy ostříhané nakrátko, ale teď už u holiče pár měsíců nebyl.

„To nevím.“

„Ale víš to moc dobře. Nevěřil bych, že je fyzicky možný, aby někdo vydržel bez spánku tak dlouho. Já bych umřel. Vzpamatuj se, *komisaři*, nikdys neměl odejít z kanceláře v Nanterre. Sice si pamatuješ chlapa, kterýho jsi neviděl deset let, ale zaboha si nemůžeš vzpomenout, kam jsi odložil bouchačku. Tak teď se vrať domů a spi, dokud

z toho nechcípneš. A čekej, dokud ti nezavolá Bellanger. Tak běž, vy-
padni.“

S těmito slovy ho Manien opustil. Krok měl rázný jako voják. Zkurvený hajzl, a navíc pyšný. Šel podat ruku technikům z policejní laboratoře a důstojníkovi, jenž měl na starosti procedurální postup, kteří dorazili na místo se svými kufříky a dokumentací a tvářili se přitom strašně vážně. Pořád totéž, roj nekrofágního hmyzu, chystající se vrhnout na mrtvolu, pomyslel si Sharko. Čas plynul, ale jinak se nic neměnilo.

Se sevřenými rty se naposled podíval na tělo oběti, jejíž zrak se už zakalil. Frédéric Hurault umřel s překvapením v očích a pravděpodobně vůbec nechápal proč. Uprostřed noci, ve tmě, na místě, kde nebylo žádné osvětlení. Někdo zaklepal na okénko a on ho otevřel. Objevila se bodná zbraň a několikrát ho zasáhla do hrudi. Zločin trval jen dvacet vteřin, neozval se žádný výkřik, nevytrysklo moc krve. A na dohled nebyl žádný svědek. Teď policisty čeká zajišťování stop, pitva a výslechy nejbližších. Okruh, který představuje 95 procent vyřešených případů.

Ale pořád zůstává těch famózních 5 procent, jejichž spisy plní podkrovní kanceláře kriminálky. Hrstka zákeřných vrahů, kterým se podaří uniknout síti vyšetřování. Takoví se hledají jen obtížně a jejich zatčení si je třeba zasloužit.

Jako na truc nadřízeným Sharko ještě chvíli přešlapoval na místě činu, a dokonce si dovolil znovu si prohlédnout auto, ale pak odešel a s nikým se ani nerozloučil. Všichni kromě Maniena, který nepřestával nadávat, ho mlčky pozorovali, jak odchází.

Sharkovi to bylo fuk. V tuto chvíli už skoro neviděl a chtělo se mu spát.

Uprostřed noci stál Sharko v koupelně na nové elektronické váze, která vážila s přesností na desetiny gramu. Nedošlo k chybě ani nebyla špatně nastavená, ukazovala přesně sedmdesát kilogramů a dvě stě gramů. Tolik vážil ve dvaceti. Znovu se mu začaly na bříše rýsovat svaly a vystoupila mu klíční kost. Z výšky svých sto osmdesáti pět

centimetrů hleděl na své nemocné tělo se znechucením. Na papír pověšený na zdi si před několika měsíci zaznamenal graf váhy, který neustále klesal. Tímto tempem brzy opustí papír a bude pokračovat na obkladačkách.

Do půl pasu nahý se vrátil do pokoje, což byla místnost bez života. Postel, skříň, dvě hromádky rozložených kolejnic a miniaturní vláčky v koutě. Budík, jehož zvonění už celou věčnost neslyšel, ukazoval 3 hodiny a 7 minut.

Brzy bude čas.

Posadil se do tureckého sedu na matraci a čekal. Víčka se mu chvěla. Oči upřeně hleděly na rudé agresivní číslice.

3 hodiny 8 minut... 3 hodiny 9 minut... Sharko začal v duchu proti své vůli odpočítávat vteřiny. 60, 59, 58, 57... Rituál, jehož se nedokázal zbavit a ke kterému se vracel každou noc. Peklo v jeho vypáleném mozku.

Číslice na minutách se změnila.

3 hodiny 10 minut. Pocit exploze, konce světa.

Před rokem a šestnácti dny mu na minutu přesně zazvonil telefon. Tu noc taky nespál. Ještě teď si pamatoval mužský hlas přicházející k němu z laboratoře v Poitiers, který mu oznámil tu nejhorší zprávu. Slova přicházející ze záhrobí: *„Výsledky jsou jasné. Porovnávací testy DNA Lucie Henebelleové a oběti spálené v lese jsou pozitivní. Jedná se buď o Claru, nebo o Juliette Henebelleovou, ale v tuto chvíli nejsme schopni zjistit víc. Je mi líto.“*

Vyčerpaným pohybem vklouzl Sharko pod deku a přitáhl si ji až k bradě v bláhové naději, že se mu podaří na dvě nebo na tři hodiny usnout. Jen tolik, aby přežil. Jen lidé skutečně trpící nespavostí vědí, jak jsou noci dlouhé a jak jsou přízraky neodbytné. Ozývaly se noční zvuky... A taky myšlenky, které ho pálily v hlavě... Ostrřílený policista vyzkoušel všechno, aby s těmito mukami dokázal bojovat. Marně. Ležet bez pohybu, brát prášky na spaní, dechová cvičení, a dokonce sportovat do úplného vyčerpání. Tělo po spánku žadonilo, ale mysl nikoliv. Odmítal jít k psychologovi. Už měl plné zuby všech těch doktorů, kteří ho už dlouhá léta sledovali kvůli schizofrenii.

Nikdy, nikdy se nedočká klidu.

Zavřel oči a představoval si žluté balonky houpající se na vlnách. Vyvolával si takové obrazy, aby usnul. Po jistém čase ucítil příboj, mumlání větru a skřípání zrněk písku. Ruce mu ztěžkly, tělo znehybnělo, a dokonce slyšel, jak srdce zásobuje krví vyčerpané svaly. Ale pokaždé, když se dostavil spánek, mořská pěna se zbarvila doruda a vlny vyplavily napůl vypuštěné balonky na pláž, po níž se pohybovaly černé stíny dětí.

A pořád myslel na ni. Na ni, na Lucii Henebelleovou, z jejíhož obrazu zůstala jen tvář, úsměv a slzy. Co se s ní stalo? Sharko si nenápadně zjistil, že několik dnů po zatčení vraha a po tragédii, která by zničila kohokoliv, podala demisi. Podařilo se jí od té doby držet hlavu nad vodou, nebo se potácela na dně stejně jako on? Jaké byly její dny, její noci?

Jeho velké nemocné srdce policisty začalo bít rychleji. Až příliš rychle, než aby doufal, že usne. Sharko se obrátil na druhý bok a začal znovu. Vlny, balonky, teplý písek...

V pondělí 6. září mu telefon zazvonil v 7 hodin 22 minut, ve chvíli, kdy u křížovky, jen z třetiny vyplněné, pil kávu bez kofeinu. Do „bůh zla a násilí“ na čtyři vepsal Seth a pak papíry odstrčil, protože se nedokázal na nic soustředit. Dřív podobnou křížovku vyluštil za pár hodin, ale teď...

Na druhém konci aparátu byl Nicolas Bellanger, jeho nový šéf. Požádal ho, aby se co nejrychleji dostavil do Centra primatologie v Meudonu, ležícího čtyři kilometry od Paříže. Nějakou ženu tam našli v kleci. Zdálo se, že na ni zaútočil a zmrzačil ji šimpanz.

Sharko znechuceně zavěsil. Blížil se konec jeho kariéry, už ho nechají vyšetřovat jen opice. V duchu naprosto jasně viděl, jak se jeho kolegové baví a jak si případ přehazují jako horký brambor. Představoval si všechny ty posměšky, postranní pohledy, otázky typu „*Tak co, komisaři, teď si to rozdáváš s opicemi?*“.

Přestože měl už dávno pocit, že se ocitl na dně, teď věděl, že lze spadnout ještě níž.

[2]

Když projeli kolem meudonské observatoře, zabočil Sharko na lesní cestu. Na vedlejším sedadle seděl jeho nový kolega z Bellangerova týmu, třiatřicetiletý Jacques Levallois. Tvář třídního premianta, svalnaté tělo. Na kriminálku přišel před rokem na základě vynikajících výsledků, kterých dosáhl při důstojnických zkouškách, a po přímlovách svého strýčka, zástupce velitele protidrogové brigády.

To ráno nebyl komisař moc upovídaný. Oba muži spolu nikdy nepracovali a Levallois znal pohnutou minulost svého nového parťáka stejně jako všichni. Nekonečné pronásledování těch nejtěžších zločinců... Vyšetřování těch nejhrůznějších případů... Věděl, že jeho žena a dcera zahynuly před několika lety za tragických okolností... Věděl i o té divné nemoci, která mu zasáhla mozek a pak zničehonic zmizela... Levallois Sharka považoval za veterána, za jednoho z padlých hrdinů, které člověk musí buď milovat, nebo nenávidět. V tuto chvíli ještě mladý poručík netušil, na kterou stranu se má přiklonit. Jedno však bylo jisté: Sharko byl vynikající vyšetřovatel.

Ačkoliv se místo, kam oba policisté přijeli, nacházelo tak blízko hlavního města, vypadalo jako úplně odříznuté od světa. Všude kolem se táhly lesy a skrz bujnou vegetaci pronikalo jen bledé světlo. Na nenápadném ukazateli stálo: „Centrum primatologie, UMR 6552 EEE.“

„EEE znamená Etologie – Evoluce – Ekologie,“ řekl Levallois, aby uvolnil atmosféru.

„A co přesně znamená Etologie – Evoluce – Ekologie?“

„Abych pravdu řekl, tak nevím.“

Sharko zahnul a zastavil na parkovišti, na němž stálo asi deset aut zaměstnanců a jedno auto záchranářů. Centrum, stojící uprostřed lesa, připomínalo izolovaný kruhový tábor chráněný vysokými dřevěnými palisádami, za nimiž se tyčily budovy. Vchod tvořila zamřížovaná brána, v tuto chvíli otevřená dokořán. Oba důstojníci, starý i mladý, vešli beze slova dovnitř a zamířili ke skupince mužů a žen stojících a diskutujících na konci uježděné cesty.

Na samotném centru nebylo nic mimořádného. Na obou stranách se rozkládaly obrovské výběhy, v nichž zvířata působila svobodně, ale ve skutečnosti byla uvězněná za nenápadnými mřížemi. V korunách stromů visely zelené sítě. Opice všech druhů a velikostí si hrály nebo visely na větvích za ocasy a vřeštěly. Hlouček lemurů pozoroval nezvané hosty velkýma nefritovými očima. Špatná kopie amazonské džungle přenesená do Paříže.

Od skupiny se oddělila žena s hnědými vlasy a ostře řezanými rysy a vykročila jim naproti. Mohlo jí být asi tak padesát a ani zdaleka se nepodobala Sigourney Weaverové z filmu *Gorily v mlze*. Levallois jí pyšně ukázal svůj policejní průkaz s trikolorou.

„Kriminální policie, Paříž. Jsem poručík Levallois a tohle je...“

„Komisař Sharko,“ řekl Sharko.

Podali si ruce. Žena měla překvapivě pevný stisk.

„Clémentine Jasarová. Jsem primatoložka a zároveň taky ředitelka. To, co se stalo, je hrozné.“

„Jedna z vašich opic zaútočila na zaměstnankyni?“

Jasarová se smutným výrazem přikývla. Tahle žena žije v bezprostředním kontaktu s přírodou, pomyslel si Sharko, když si všiml jejich popraskaných prstů a opálené pokožky. Takové slunce ve Francii nesvítí. Po předloktí se jí táhla dlouhá jizva, kterou tam mohla zanechat rána způsobená mačetou.

„Nechápu, co se stalo. Shery by mouše neublížila. Není možné, že se dopustila tak příšerného činu.“

„Shery je...“

„Můj šimpanz. Samička ze západní Afriky, která mě doprovází už velmi dlouho.“

„Ukážete nám místo, kde k tomu došlo?“

Přikývla a ukázala na moderní bílou přízemní budovu.

„Támhle jsou klece a laboratoře. Přijeli dva policejní záchranáři. Jeden je uvnitř a druhý... nevím přesně, myslím, že šel na obhlídku okolních cest a že telefonuje. Pojd'te se mnou.“

Policisté pokývnutím pozdravili ostatní zaměstnance, kteří byli z toho, co se stalo, očividně v šoku. Bylo jich pět nebo šest, většinou mladí. V rukách drželi kelímky s kávou a živě spolu rozprávěli. Sharko si pozorně prohlédl obličej každého z nich a potom se vrátil k Jasperové.

„Co přesně vaše centrum dělá?“

„Hlavně se zabýváme etologií. Snažíme se pochopit, jakým způsobem se během ekologické evoluce měnil společenský život primátů. Proto studujeme jejich pohyby, způsob, jakým používají nástroje, jejich reprodukci. Na deseti hektarech tu chováme asi sto primátů deseti různých druhů. Většina z nich pochází z Afriky.“

Ani Sharko, ani jeho kolega si nedali tu práci, aby vytáhli zápisníky a udělali si poznámky. K čemu by to bylo dobré, vždyť případ je už předem uzavřený. Ve vrcholcích stromů se jako v synchronizovaném baletu přesouvaly z jedné větve na druhou dvě rezavé koule: rodinka orangutanů s mláďaty.

„A co oběť? Čím se zabývala?“

„Eva Loutsová studovala na univerzitě v Jussieu. Specializovala se na evoluční biologii a pracovala tady tři týdny v rámci přípravy na diplomovou práci.“

„Co je biologická evoluce?“

„Nejdřív musíte vědět, co je genom. Víte to?“

„Ne.“

„Je to kompletní sekvence DNA složená z našich třidvaceti chromozomů. Jde o řadu sestávající asi z miliard dat, která svým způsobem“

bem tvoří jakýsi návod na fungování našeho organismu. A díky tomuto genomu rekonstruuje historii života. Evoluční biologie nám pomáhá pochopit, proč a jak se objevují nové druhy a nové viry, jako je třeba HIV nebo SARS, a proč jiné zanikají. A taky se snaží odpovědět na spoustu otázek týkajících se evoluce života. Například proč stáráme a umíráme. Už jste určitě slyšeli o přirozeném výběru, o mutacích a genetickém dědictví.“

„Darwin a spol.? Ano, ale jen mlhavě.“

„Tak přesně tomu se tady věnujeme.“

Vešli do zvěřince. Minuli malou kancelář vybavenou pouze počítačem a došli do velké haly s klecemi nejrůznějších velikostí, z nichž většina byla prázdná. Sem tam tu gestikulovalo pár lemuru. Na poličkách ležela spousta gumových hraček. Geometrické tvary, puzzle s velkými dílky, formičky. Panoval tam nepříjemný zápach kůže a exkrementů. Očividně rozrušená Jasperová se zastavila a ukázala prstem: „Stalo se to tamhle. Můžete se jít podívat. Omluvte mě, že nepůjdu s vámi, ale necítím se moc dobře.“

„Chápeme.“

Sharko s kolegou přistoupili blíž a podali si ruce s kníratým policejním záchranářem, který hlídal místo, kde se tragédie odehrála. V poslední kleci, v obrovité kostce s třímetrovými mřížemi, ležela na slámě a pilinách oběť s rozpaženýma rukama, jako kdyby se opalovala. Ze zadní části lebky jí tekla krev. Velká rána – evidentně způsobená kousnutím – se jí táhla od pravé tváře až k bradě. Dívka, které mohlo být tak třiadvacet čtyřadvacet let. Košili měla potrhanou a boty se válely o kus dál uprostřed klece. V louži krve leželo velké kovové těžitko, vyrobené možná z bronzu nebo z mědi.

V pravém rohu téže klece se choulil šimpanz. Chlupy na předloktí, na rukách a na zadních nohách se mu leskly krví. Byl vysoký a černý, měl mohutná záda a dlouhé hubené chlupaté paže. Na příchozí okamžitě upřel zrak. V jeho očích Sharko na zlomek vteřiny spatřil výraz hlubokého zoufalství. Pak se velká opice Shery opět schoulila a obrátila se k nim zády.

Kníratý záchranář žmoulal v prstech nezapálenou cigaretu.

„Nedá se nic dělat. Ten špinavej makak se už hodinu ani nepohnul. Dostali jsme příkaz na vás počkat a teprve potom ho uspat.“

Sharko se otočil k Jasarové, která zůstala stát stranou.

„Kdo našel tělo?“

Primatoložka ho nevnímala. Rychle k nim vykročila a zamračeně se podívala na kníratého policistu.

„Shery není makak. Je to šimpanz, o kterého se starám už třicet sedm let.“

Policista pokrčil rameny.

„Makak nemakak, stejně se všichni nakonec obrátí proti nám. Tohle je důkaz.“

Poručík Levallois mu nenápadně naznačil, že může odejít nadýchat se čerstvého vzduchu. Napětí se dalo přímo krájet, atmosféra byla nabitá elektřinou. Sharko klidně zopakoval otázku: „Kdo našel tělo?“

Jasarová teď stála vedle něj. Byla malá a podsaditá, nervózně si mnula prsty a dělala všechno, aby se nemusela na nešťastnou oběť podívat. Sharko věděl, že většina lidí poté, co ukojí svou zvědavost, není schopná podívat se mrtvému do tváře. A navíc pohled na tuhle polonahou dívku byl zvlášť nesnesitelný.

„Hervé Beck, náš ošetřovatel. Každý den v šest hodin ráno sem chodí čistit klece. Okamžitě zavolal policii.“

„Takže při jeho příchodu byly dveře klece zavřené?“

„Ne, byly otevřené dokořán. Jakmile Hervé spatřil tělo, hned je zavřel, aby Shery nemohla utéct.“

„Kde je Hervé?“

„Venku s ostatními.“

„Dobře. To těžítko ležící vedle těla... Víte, odkud je?“

„Z Eviny kanceláře.“

„Napadá vás, proč studentka otevřela klec a vešla dovnitř s těžítkem v ruce?“

„Shery je maskot našeho ústavu. Na rozdíl od ostatních zvířat chodí do klece jen spát a po zbytek času se tu pohybuje volně. Občas si s sebou bere nějaké věci, zvlášť když se lesknou. Eva ji měla zavřít,

jakmile skončí všechna pozorování. Protože přes den často chyběla, pracovala dlouho do noci a odcházela poslední. Důvěřovali jsme jí.“

Primatoložka se upřeně zadívala na svou mrtvou kolegyni.

„Shery je naprosto neškodná. Znájí ji všichni primatologové v celé Francii kvůli její laskavosti, inteligenci, a hlavně vyjadřovacím schopnostem.“

„Vyjadřovacím schopnostem?“

„Mluví znakovou řečí *ameslan*, kterou používají hluchoněmí v Americe. Naučila se to před třiceti lety v Institutu pro komunikaci mezi lidmi a šimpanzi v Ellensburgu. Celý život jsem strávila pozorováním jejích pokroků, dělila jsem se s ní o každou její radost i bolest. Opakuji, ona nemohla...“

Náhle zmlkla, protože si uvědomila, co bylo evidentní: opice pokrytá krví a oběť ležící u jejích nohou, ubitá těžítkem a pokousaná. Co se mohlo stát? Jak mohla Shery spáchat tak odporný čin? Clémentine se pokusila se zvířetem navázat komunikaci, ale navzdory jejímu povzbuzování se skleslý šimpanz za mřížemi ani nepohnul.

„Nechce nám nic říct. Myslím, že je opravdu v šoku.“

Sharko si s kolegou Levalloisem vyměnil chápavý pohled. Mladý poručík vyndal z kapsy mobil a odešel. Sharko si strčil ruce do kapes svých příliš volných džínů. Necítil se dobře v přítomnosti toho ubohého zvířete, schouleného v koutě, a příliš mladé mrtvolky, která na něj zírala prázdnýma očima.

„Zahájíme vyšetřování a proběhne soud. Kolega šel zavolat techniky, aby odebrali vzorky, a vyšetřovatele, kteří tu všechny vyslechnou.“

Zdalo se, že jeho slova primatoložku trochu uklidnila. Ale byla to jen obvyklá procedura. I kdyby našli člověka oběšeného v místnosti zamčené zevnitř, museli by vyšetřování zahájit. Bylo třeba stanovit, jestli šlo o sebevraždu, nešťastnou náhodu, nebo zločin. Sharko upřeně hleděl na opici. Na okamžik ho napadlo, jestli lze zvířeti taky odebrat otisky prstů.

„Určitě chápete, že budou muset vejít do klece a odebrat vaší... chráničce vzorky, zejména z čelisti a z nehtů, abychom si ověřili, že se tam nachází krev oběti jako důkaz agrese. Budeme ji muset uspat.“

Clémentine Jasarová ještě chvíli mlčky hleděla na mříže a potom ne zcela přesvědčeně přikývla.

„Chápu. Ale slibte mi, že jí neublížíte, až zjistíte pravdu. Tahle opice je lidštější než mnozí lidé v našem okolí. Našla jsem ji umírající v džungli. Zranili ji pytláci. Matku jí zabili před jejím očima. Je jako moje dítě. Znamená pro mě všechno.“

Sharko věděl líp než kdokoliv jiný, co člověk cítí, když ho někdo připraví o milovanou bytost, i když se jedná třeba o zvíře. Pokusil se najít co nejneutrálnější odpověď.

„Nemůžu vám nic slíbit, ale udělám, co bude v mých silách.“

Clémentine Jasarová smutně vzdychla.

„Dobře. Zajdu pro hypotermickou pistoli.“

Mluvila docela potichu. Sharko přistoupil ke kleci, sedl si k ní na bok a přitom dával pozor, aby se nedotkl mříží. Neměl nejmenší pochybnosti, otisk zvířecích čelistí na dívčině tváři byl naprosto zřetelný. Viníkem byla opice, to bylo zcela zřejmé. Zvíře na oběť zaútočilo těžítkem a kouslo ji do obličeje. Nepochybně se nikdy nezjistí, proč to udělalo. Komisař už slyšel o náhlém násilí primátů, kteří byli bez jakéhokoliv zřejmého důvodu schopní pozabít mláďata. Eva Loutsová se pravděpodobně zachovala neopatrně, možná opici nějakým nečekaným pohybem vyprovokovala. Jedno bylo jisté: budoucnost tohoto ubohého zvířete s odstátými ušima a hezkým tvarem hlavy nevypadala dobře.

„Třicet sedm let stará samice. Je ti přesně tolik, kolik bylo mé milované ženě... Víš to? Nikdy není pozdě, aby nám ruplo v bedně, vid'? Proč nám prostě neřekneš, co se stalo?“

Jasarová se vrátila s nástrojem, který připomínal malířskou pistoli. Sharko se narovnal a podíval se na strop.

„Všude vidím bezpečnostní kamery. Myslíte, že...“

„K ničemu to nebude. Eva Loutsová měla nejprve zavřít dveře a pak teprve zapnout kamery spolu s alarmem.“

Ředitelka vzdychla a namířila pistoli na opici.

„Promiň, zlato...“

Přesně v tu chvíli se Shery otočila a zahleděla se ženě do očí. Na zemi sevřela ruce v pěst a pomalu se vydala k mřížím. Prsty Jasarové na kohoutku se roztráslly.

„Je mi líto, nemůžu...“

Sharko jí vzal zbraň z ruky.

„Ukažte. Udělám to já.“

Opice se přitiskla k mřížím, trochu se narovнала, spojila obě ruce, otevřela je dlaněmi dopředu, pak je zvedla k obličeji a kousek ustoupila. Sharko na ni namířil pistoli. Jasarová ho zastavila.

„Počkejte! Konečně s námi chce mluvit.“

Shery udělala další gesta. Zvedla ruce nad hlavu a zamávala dlaněmi dolů, jako by byla duch, který chce vystrašit děti. Pak přiložila pravou ruku ke rtům a vzápětí s ní udeřila do země. Třikrát nebo čtyřikrát tato gesta zopakovala, potom přistoupila k tělu Evy Loutsové a něžně ji pohladila po pokousané tváři. Nikdy v životě Sharko v očích živé bytosti neviděl tolik citu. Ze zvířete vyzařovalo něco nesmírně lidského. Sharkovo velké srdce se proti jeho vůli sevřelo. Jak to, že ho ta opice dokáže tak dojmout, sakra!

„Co říkala?“

„Pořád opakuje to samé: strach, zrůda, zlý... Strach, zrůda, zlý...“

Jasarové se vrátila naděje.

„Říkala jsem vám to. Shery je nevinná. Někdo sem přišel. Někdo Evě ublížil.“

„Zeptejte se Shery, jestli tu ‚zlou zrůdu‘ zná?“

Žena rukama a ústy ukázala pár znaků a opice ji přitom pozorně sledovala.

„Její slovní zásoba obsahuje asi čtyři sta padesát slov. Pochopí nás, když se budeme vyjadřovat naprosto jasně.“

Po chvíli Shery zavrtěla hlavou. Sharko se z toho nemohl vzpamatovat. Žena, která stála vedle něj, komunikovala s opicí, naší příbuznou na žebříčku evolučního vývoje.

„Zeptejte se jí, proč sem ta zrůda přišla?“

Další gesta, na která Shery zareagovala.

Ukazováčkem a palcem pravé ruky vytvořila písmeno V a pak oba prsty zkrřížila s levou otevřenou rukou. Vzápětí zcela jasným pohybem ukázala na mrtvolu.

„Zabít. Zabít Evu.“

Sharko si užasle promnul bradu.

„Co podle vás pro ni znamená pojem ‚zrůda‘?“

„Někoho agresivního, nebezpečného, kdo chce způsobit zlo. Určitě se nejedná o člověka, protože v tom případě by použila slovo ‚člověk‘... Já... já tomu taky moc nerozumím.“

„Dokážou si opice vymýšlet nebo lhát?“

„V případě reflexu přežití občas ‚podvádějí‘. Když mezi sebou bojují na život a na smrt a nějaká jiná opice je pozoruje, může vydat nějaký zvuk, který je upozorní na blížící se nebezpečí. Udělá to jen proto, aby opice z jejího kmene mohly utéct a aby rvačka přestala. Jestliže Shery tvrdí, že viděla zrůdu, tak skutečně zrůdu viděla. Možná to byla jiná, větší a agresivnější opice, kterou by mohla popisovat jako zrůdu.“

Sharko už opravdu nevěděl, co si o tom má myslet. Dolehla na něj únava a myšlenky mu plavaly jako v mlze. Opice, klec, mrtvola pokousaná v obličejí, a dokonce i vražedná zbraň, to všechno tu bylo, takže to vypadalo jednoduše. Až příliš jednoduše. A možná sem přišla „zrůda“. A v takovém případě se opice stala svědkem zločinu.

Potřeboval si dát nutně další kafe a dostat něco do žaludku. Zatímco přemýšlel, šimpanz se vrátil do svého rohu a otočil se k nim zády.

„Chci ti věřit, Shery, ale pro tuto chvíli nemám na výběr.“

Vystřelil. Šipka s červeným hrotem se zabodla zvířeti do zad. Opice se ji pokusila vytrhnout, ale pak se zapotácěla a nakonec se zhroutila jen pár centimetrů od mrtvoly Evy Loutsové. Jaspárová sevřela rty.

„Neměli jsme na výběr... Odpusť, zlato...“

Sharko jí vrátil uspávací pistoli a zeptal se: „Proč by podle vás ta ‚zrůda‘ chtěla ublížit Evě Loutsové?“

„Nevím. Ale především jsem o Evě zjistila něco zvláštního. Možná to má nějakou spojitost...“

„Co jste zjistila?“

Jasparová naposled pohlédla na mrtvolu a potom na bezvládné tělo Shery.

„Pojďte, dáme si kafe, pořád zíváte. Pak vám to vysvětlím. A mezi tím to... oznámím jejím rodičům.“

Sharko ji chytil za ruku.

„Ne, to nedělejte. Když jim oznámíte smrt dítěte jen tak do telefonu, život se jim rozpadne na kusy. Naši lidé se o to postarají. I to je bohužel součástí naší práce.“

[3]

Začátek školního roku na základní škole je pro většinu dětí šťastným okamžikem. Po dvou měsících volna se opět setkávají se svými spolužáky, vyprávějí si o prázdninách, ukazují si nové batohy se Spidermanem nebo penál s Dorou průzkumnicí. Třpytivé tenisky, vůně nové kůže, nepoužité tužky a gumy... Děti se porovnávají, zdraví se a baví. Dětský svět hýří barvami a zní smíchem.

Když Lucie to pondělí došla k plotu, žáci se právě shromažďovali na dvoře. Pískali, křičeli a občas i brečeli. Za pár minut je začnou vyvolávat a chlapci a děvčata se rozdělí do nových tříd, ve kterých společně stráví příští školní rok. Některé děti, hlavně prvňáčky, doprovázeli rodiče.

Soukromá škola svaté Heleny nebyla tou, do které Lucie před tragédií vodila Juliette. Dětský psychiatr jí vysvětlil, že neexistuje žádné pravidlo, jak se vyrovnat se smrtí sestry, a že v případě dvojčat je to ještě komplikovanější. Proto se Lucie radši rozhodla změnit školu. Noví spolužáci, noví učitelé a nové návyky malé pomůžou. I pro Lucii bude lepší přeříznout veškeré pouto s minulostí. Vyhne se tak postranním pohledům, nikdo jí nebude říkat: „Je mi líto, co se vám stalo.“ Tady ji nikdo nezná, nikdo se na ni nebude dívat... Bude jen jednou z matek ztracených v davu.

Stála těsně u plotu, pozorovala děti na dvoře a v pestrobarevném zástupu hledala Juliette. Konečně ji spatřila. Malá se usmívala, hořela nedočkavostí a zcela evidentně se těšila, až bude zpátky ve škole. Několik minut zůstala sama uprostřed lhostejného davu a potom se k někomu přidala a táhla za sebou úplně novou tašku na kolečkách. Ve skutečnosti si jí nikdo moc nevšimal, děti ji už znaly, povídaly si a smály se. Učitelka pohlédla k plotu směrem k rodičům, pohledem jim naznačila, že je všechno v pořádku, a potom se vrátila ke svým povinnostem. Země se nepřestala otáčet, všude kolem pokračoval život jako dřív.

Když skončilo vyvolávání žáků a většina rodičů se rozešla, Lucie se rozběhla na dvůr směrem ke třídám. Zatímco poslední děti mizely na chodbě, zavolala na učitelku: „Promiňte. Zapomněla jsem se zeptat na něco důležitého. Týká se to přestávky. Chodí učitelé ven na dvůr a hlídají žáky? A tu bránu pokaždé zavíráte?“

„Ano, jakmile odejdou poslední rodiče. O dítě se nebojte. Jestli je někde v bezpečí, pak tady. Jak se jmenujete?“

„Henebelleová. Jsem maminka Juliette.“

Učitelka se zamyslela.

„Juliette Henebelleová... Nevím, která to je, nezlobte se, ještě nedokážu přiřadit jména k tvářím. Ale brzy to napravím. A teď, jestli dovolíte...“

Vyšla nahoru po schodech a zmizela v chodbě.

Lucie vyšla ze dvora s pocitem úlevy. Učitelka má pravdu, nemusí se bát. Tahle škola je v Lille proslavená svou bezpečností a starostí o děti.

Kráčela pomaličku sama po Vaubanově bulváru, hlavu měla vtaženou mezi ramena a ruce v kapsách. Byla to studentská čtvrt, protože poblíž se nacházely fakulty vysokých škol, ekonomie, techniky, informatiky... Chodníky byly plné mladých lidí, úředníků v oblecích a všech možných zásobovatelů. Po dvou měsících prázdnin se do hlavního města francouzských Flander zase vrátil život. Lucie se pomyslela, že byl nejvyšší čas.

Podívala se na hodinky. 8 hodin 35 minut. Musí zabít ještě víc než hodinu do začátku pracovní doby v call centru Euralille, které se

nacházelo asi dva kilometry od jejího domova. Pracovala od 9.45 do 18.30 s pětačtyřicetiminutovou pauzou na oběd. Měla smlouvu jen na šest měsíců a byla to podřadná práce spočívající v tom, že si nechávala celý den nadávat, ale zároveň byla natolik ubíjející, že neměla čas přemýšlet. Vzhledem k okolnostem to byl vlastně ideální džob.

Zaváhala. Má zajít do kavárny a utratit pár eur, nebo zaskočit domů a vyvenčit štěně labradora? Vybrala si druhou možnost, aspoň se vyhne zbytečným výdajům. A pak, musí si příští dny dobře rozplánovat, aby měla čas trochu si zasportovat a každé ráno se na půl hodinky proběhnout se psem k Citadele. Okysličení mozku a svalů jí udělá dobře. Její tělo se musí probudit k životu.

Zabočila ke svému bytu v apartmánovém domě, v němž bydleli studenti i místní lidé. Budova se svou fasádou dobře zapadala do stylu Vaubanova bulváru – tmavé cihly, střídá funkcionalistická stavba. Lucie dlouho zvažovala, jestli nemá změnit město, tvář, prostředí. Jestli nemá začít od nuly. Ale proč by to dělala? Kam by vlastně šla? Kde by vzala peníze? Navíc opustit Lille znamenalo opustit matku. Lucie cítila, že by to v sedmatřiceti nedokázala.

„Lucie?“

Když uslyšela svoje jméno, zastavila se. Ten tvrdý, nekompromisní hlas jako by přicházel ze záhrobí. Otočila se a strnula. Byl to opravdu on, její bývalý šéf z kriminální brigády v Lille.

Neskrývala úžas.

„Major Kashmareck?“

Za ten rok se vůbec nezměnil. Vlasy měl předpisově ostríhané na ježka, pořád měl tu širokou tvář a čelisti pitbula. Měl na sobě černé džíny, nezničitelné martensky se zpevněnou špičkou a modrou pruhovanou košili, v níž vypadal jako elegán. Přistoupil k ní. Oba se cítili trochu trapně, když ona k němu napřáhla ruku a on se sklonil, aby ji políbil na tvář. Nakonec si potřásli rukama a rozpačitě se na sebe usmáli.

Kashmareck, jenž byl o deset let starší než ona, na ni mlčky a převkapaně hleděl. Ne že by vypadala nějak skvěle, ale major čekal, že to bude mnohem horší. Blond vlasy jí narostly a splývaly jí na záda.

Tváře měla trochu propadlé a rysy ostřejší, čímž se ještě zvýraznily její modré nenalíčené oči. Byla přirozená, hezká a schopná se ztratit mezi ostatními, aniž by někdo uhádl, jak tragickou zkušenost má za sebou. Svým způsobem to pořád byla ta Lucie, kterou znal odjakživa.

„Nepozveš mě na kafe?“

„Já... musím za chvíli do práce.“

„Nezdržím tě dlouho. Chci ti jenom říct něco důležitého. A nechci mluvit tady.“

Lucii se sevřelo srdce a smysly bubnovaly na poplach. To, že za ní přišel bývalý šéf, nevěstilo nic dobrého.

„Týká se to Carnota?“

„Pojďme dovnitř, prosím.“

Lucie se mohla na místě zhroutit. Stačilo jen vyslovit jméno vraha její dcery a už se jí chtělo zvracet. Snažila se být silná. Odvedla bývalého šéfa nahoru do bytu. Mozek jí přitom pracoval rychlostí sto kilometrů za hodinu. Co jí chce oznámit? Grégory Carnot dostal třicet let, z toho dvacet bez možnosti podmíněčného propuštění. Ten hajzl hnije za mřížemi vězení ve Vivonne, víc než šest set kilometrů odsud. Chystají se ho převézt? Chce se ve vězení oženit? Napsat knihu o svém zkurveném životě?

Kashmareck vešel do bytu mlčky. Za všechna ta léta, kdy spolu pracovali, ke své podřízené nikdy nevkročil. Oba respektovali hierarchii.

Přivítal ho mladý labrador pískové barvy. Kashmareck ho s úsměvem pohládl, měl psy rád.

„Jak se jmenuje?“

„Klark. Se dvěma ká.“

„Ahoj, Klarku. Kolik mu je?“

„Skoro rok.“

Z předsíně se šlo do obývacího pokoje, kde se hromadily dětské věci. Hračky, omalovánky, oblečení, videohry, učebnice, ve kterých si děti o prázdninách opakuji probranou látku.

„Omluv ten nepořádek,“ řekla Lucie.

Major si při pohledu na všechny ty věci smutně povzdychl.

„Nemusíš se omlouvat.“

Na příborníku stály desítky zarámovaných fotografií. Dvojčata vedle sebe. Dala se rozeznat teprve tehdy, když člověk přimhouřil oči. Jednou mu Lucie vysvětlila, že jedna z nich, už si nepamatoval která, má na levé duhovce vadu, černou skvrnku ve tvaru vázy. Kashmareck sevřel rty. Necítil se dobře. Ve své kanceláři viděl průvody nešťastných rodičů a četl zoufalství v jejich tvářích. Považuje Lucie tyhle fotky za mučení, za trest, nebo se rozhodla čelit tragédii a překonat ji? Jak vlastně reagují rodiče, když přijdou o své děti? Vytěšňují to? Jsou neustále rozhněvaní a říkají si: „Proč já?“ Zřeknou se věřící boha, nebo se k němu ještě víc upnou? Je tolik otázek, které by si člověk nikdy neměl pokládat.

Když vešli do kuchyně, Lucie zapnula kávovar.

„Než se mě zeptáte, jak se mám, radši vám hned odpovím: neuplyne vteřina, kdy bych nemyslela na to, co se stalo. Tou tragédií jsem překročila všechny hranice, majore. Stala jsem se součástí skupiny lidí, které jsme denně vídali, ale vlastně jsme se o ně nikdy nezajímali. Stala jsem se jednou z obětí. Ale oběti dál dýchají, někdy se dokonce i zasmějí. Život musí jít dál po svých cestičkách. A tak se mám v mezích možností docela dobře.“

Ukázala hlavou na dvě panenky ležící v koutě, stejně oblečené a učesané.

„A pak, zůstala mi Juliette... Musím jí dát všechno, co můžu.“

Major se nejprve podíval na panenky, pak s vážným výrazem v očích na Lucii. Všimla si toho a považovala za vhodné to vysvětlit.

„Vás šokují ty dvě panenky, vidíte? Dvě panenky, a jedna dcera...“

Šla, jednu z panenek zvedla a zkušeným pohybem jí upravila šatičky.

„Pro Juliette Clara pořád existuje. Psychiatr říkal, že to potrvá dlouho, možná několik let, než se *fyzicky* oddělí od své sestry, ale že k tomu jednou dojde. Něco v hlavě ji ochraňuje, nějaký mechanismus, díky kterému se Clara vrátí pokaždé, když ji Juliette potřebuje. Proto někdy dokážeme zvládat duševní bolest a vydržíme víc, než je vůbec možné. Duševní spojení mezi jednovaječnými dvojčaty je každopádně nepřerušitelné. Clara zůstane v její hlavě navždy, třeba i za padesát let. Pořád bude žít... A tohle si dnes přeju ze všeho na světě úplně nejvíc. Aby dál žila v našich hlavách.“

Major si přitáhl židli, posadil se, lokty položil na stůl a dlaněmi si podepřel bradu. Chvilí mlčky hleděl na Lucii a potom se rozhlédl kolem. Nikde žádná lahev s alkoholem, nikde žádné prášky. Žádná známka odevzdání. Čisté uklizené nádoby. Všude v místnosti citronová vůně.

„A ty jsi vyhledala pomoc? Myslím, jestli jsi chodila k psychologovi?“

„Ano a ne. Řekněme, že jsem na začátku k jednomu chodila, ale... Měla jsem pocit, že to k ničemu není. Vlastně si na nic z našich sezení nevzpomínám. Myslím, že jsem si v hlavě vytvořila nějakou bariéru.“

Zmlkla. Kashmareck usoudil, že bude nejlepší změnit téma.

„Hodně nám na oddělení scházíš. I pro nás to bylo těžké, víš?“

„Bylo to těžké pro všechny.“

„Jak vycházíš s penězi?“

„Jakž takž... Práce je dost, když je člověk ochotný dělat cokoliv.“

Lucie strčila do kávovaru kapsli a stiskla knoflík. Stroj rychle naplnil dva šálky. Hodiny tikaly, bylo slyšet, jak ručičky odměřují každou vteřinu. 8 hodin 50 minut. Za hodinu začnou zvonit telefony, hlasy začnou hulákat a v uších jí bude hučet. Lucie podala majorovi šálek s kávou a potom si šla sednout naproti němu.

„Co se stalo s Carnotem?“

„Našli ho mrtvého ve vězení. Vykrvácel.“

Na místo činu právě dorazili čtyři policejní technici a zástupce prokurátora, aby nechali odvézt tělo Evy Loutsové. Jeden měl na sobě sako a kravatu, ostatní čtyři bílé overaly, aby co nejšetrněji zabezpečili všechny indicie. Veterinář z centra, další vyšetřovatelé a chlapi z márnice přijedou vzápětí. Brzy se to tady bude hemžit spoustou lidí, kteří budou mít jediný cíl: zjistit pravdu.

Zatímco Levallois vyslyšel ošetřovatele Hervého Becka, Sharko s Clémentine Jasarovou kráčeli po cestičkách vysypaných pískem mezi pestrobarevnými koloniemi opic. Kolem šuměly stromy a prasaly větve. Skrz husté stromoví k nim doléhaly ostré, exotické výkřiky. Opice se o tragédii, k níž tu došlo, nezajímaly a pokračovaly v běžné denní činnosti. Vybíraly si vši, z kmenů sbíraly termity a hrály si s mláďaty.

Primatoložka se zastavila na malé dřevěné rozhledně, odkud se daly kolonie pozorovat shora. Opřela se lokty o zábradlí. V silných mozolnatých prstech svírala desky z umělé hmoty.

„Eva tu prováděla výzkum ke své doktorandské práci. Její práce se týkala především základních principů biologické evoluce a taky laterality u lidoopů. Snažila se třeba vysvětlit, proč jsou lidé většinou praváci a nikoliv leváci.“

„Kvůli tomu přišla do vašeho centra?“

„Ano. Měla tady zůstat do konce října. Svou práci začala v roce 2007, ale o lateralitu se začala zajímat až na konci léta roku 2009. V té době zúžila svůj výzkum na pět velkých lidoopů: člověka, opice bonobo, šimpanzy, gorily a orangutany. U nás měla nejdřív zpracovat statistiku a vyplnit tabulky. Pozorovat nejrůznější druhy, sledovat, kterou rukou vybírají klacíkem mravence, vyrábějí nástroje nebo louskají ořechy. Pak z tohoto pozorování chtěla vyvodit závěry.“

Sharko srkal čtvrtou kávu bez kofeinu.

„Pracovala sama?“

„Ano. Jako naprosto samostatná jednotka. Byla to hodná, skromná holka a měla zvířata moc ráda.“

Jasparová taky musí mít zvířata moc ráda, napadlo Sharka. V očích měla laskavý výraz, když pozorovala opice, jako kdyby každá z nich byla jejím milovaným dítětem.

Podala mu desky.

„A teď se pozorně podívejte. Tohle jsou výsledky jejího pozorování od chvíle, kdy sem nastoupila, to znamená za posledních dvacet dní. Ležely na jejím stole, pravděpodobně si je pak chtěla vzít domů...“

Sharko desky otevřel.

„O jaké výsledky se konkrétně jedná?“

„Každá opice měla mít svou kolonku. Eva měla sestavit tabulku s přesně stanovenými parametry. Opakování některých pohybů citovaných v seznamech u stejného individua mělo dokázat, nebo popřít lateralitu.“

Sharko prošel několik papírů. Tabulky a seznamy pohybů byly prázdné.

„Takže nepracovala?“

„Ne. Nebo spíš určitě ne na téma, které jí zadal oponent. Ale mně tvrdila opak. Ujišťovala mě, že během těch tří týdnů její výzkum velmi pokročil a že ho dokončí včas.“

„A proč sem tedy chodila, když nic nedělala?“

„Protože jí to nařídil její oponent a protože by s ním měla problém, kdyby jeho zadání neuposlechla. Olivier Solers své studenty nijak

nešetří. Nesnáší, když se proti němu někdo postaví. Kdyby si na ni zasedl, Eva by doktorát nikdy nesložila.“

„Byla ambiciózní?“

„Velmi. Věděla jsem předem, jakou má pověst. I když byla mladá, měla už za sebou seriózní výzkum laterality u některých druhů ptáků a ryb. Přesnost a hloubka jejího výzkumu jí vynesly články v prestižních vědeckých časopisech, což je u pětadvacetileté studentky něco naprosto výjimečného. Eva byla geniální, pomaličku si vyšlapávala cestičku k Nobelově ceně.“

Sharko se nemohl ubránit úsměvu. On stál nohama pevně na zemi, a proto ho občas zaskočila směšnost některých vědeckých výzkumů.

„Promiňte, ale... asi mi něco uniká. K čemu nám bude dobré vědět, že ta a ta ryba je levák nebo pravák? Uprímně řečeno nedokážu si představit, jak může vypadat ryba pravák. Opice snad, ale ryba?“

„Chápu. Vy pronásledujete a zatýkáte vrahy a plníte věznice. To je konkrétní.“

„Bohužel ano.“

„A my se snažíme zjistit, odkud pocházíme, abychom pochopili, kdo jsme. Kráčíme po laně života. A pozorování druhů, ať už se jedná o rostliny, viry, bakterie nebo zvířata, nám pomáhá. Lateralita u některých ryb žijících ve velkých společenstvích je velmi signifikantní. Viděl jste někdy, jak se chová hejno ryb, když na něj zaútočí nějaký predátor? Všechny se otočí jedním směrem, aby zůstaly spolu, a mohly se tak lépe bránit útoku. Nepřemýšlejí, neříkají si: ‚Pozor, musím se otočit doprava jako všichni mí kamarádi. Ne, toto společenské chování je součástí jejich přirozenosti, jejich genů, jestli mám být přesnější. U ryb lateralita pomáhá přežít těm nejschopnějším. Proto existuje, proto byla vybraná.“

„Vybraná? Kým? Nějakou vyšší inteligencí?“

„To určitě ne. Pro kreacionistické názory typu ‚bůh stvořil člověka a všechny druhy žijící na této planetě‘ není v našem centru místo. Ostatně v žádném vědeckém společenství. Ne, byla vybrána evolucí, evolucí s velkým E. Evoluce favorizuje množení všeho, co přispívá k šíření těch nejlepších genů, a všechno ostatní eliminuje.“

„Máte na mysli ten slavný přirozený výběr, který se zbavuje kulhajících kačen?“

„I tak se to dá říct. Někdy, když se hejno ryb otočí na jednu stranu, některé ryby se otočí opačným směrem, protože nejsou schopny napodobit takové chování. Genetická vada? ‚Kulhající kačeny‘, jak říkáte? Ale tyhle ryby umírají dřív, nechají se například snadněji sežrat, protože jsou špatně adaptované a slabší než ostatní. To je jeden z projevů přirozeného výběru. Kdyby byla pro lidi výhoda být levákem, tak bychom pravděpodobně byli všichni leváci a fungovali bychom tak trochu jako to hejno ryb. Problém je, že to tak není a přitom leváci existují. Proč evoluce favorizovala tuto asymetrii mezi leváky a praváky? Proč v těchto proporcích? Proč se jeden člověk z deseti narodí jako levák ve světě, ve kterém převažují praváci? Tématem doktorandské práce Evy Loutsové bylo pokusit se najít odpovědi na tyto otázky.“

Sharko si musel přiznat, že si takové otázky nikdy nepoložil, protože ho podobné vědecké diskuse vlastně nezajímaly. Měl pocit, že existují mnohem vážnější a důležitější témata, kterými je zapotřebí se zabývat, ale každý ať si vybere podle svého. Vrátil se k tomu, co ho zajímalo, ke konkrétním faktům.

„Eva Loutsová sem tedy chodila každý den v podvečer?“

„Ano, kolem sedmnácté hodiny. V době, kdy jsme my ostatní už většinou odcházeli. Tvrdila, že chce mít klid, aby mohla pozorovat opice v jejich přirozeném prostředí, kdy je nikdo neruší.“

„Ale když se podíváme na tyhle prázdné tabulky, tak se nabízí otázka, jestli sem nechodila jen proto, aby práci předstírala... Jak to, že si nikdo, a hlavně její oponent, nevšiml, že lže?“

„Anebo se tu zabývala něčím jiným... Pro mě je vážně velkým překvapením, když vidím ty prázdné stránky. Proč by tak slušná holka začala najednou lhát? Co ji přivedlo k tomu, že ohrozila celou svou budoucnost?“

„Napadá vás něco?“

„Ani ne. Ale laterální u lidí zkoumala jak v minulosti, tak v současnosti a už víc než rok na tomto výzkumu pracovala. Musela proniknout

do různých variabilních oblastí. Před dvěma nebo třemi dny se mi svěříla, že přišla na něco velkého.“

„O co se konkrétně jednalo?“

„To bohužel nevím. Ale vzrušovalo ji to, viděla jsem jí to na očích. Když s výzkumem začala, pravidelně informovala svého oponenta, což mu umožňovalo dohlížet na její výzkum a usměrňovat ho. Ale potom mi Olivier Solers říkal, že někdy v červnu těch informací začalo být čím dál méně. To se stává často, takže ho to nijak neznepokojovalo. Oponent chce držet opatře a doktorand se většinou vzpírá jeho vlivu a chce se osamostatnit. Ale od poloviny července, tedy měsíc předtím, než přišla sem, odmítala Eva přinášet do laboratoře jakékoliv informace, o podstatě svého výzkumu začala mluvit strašně mlhavě, slibovala příspěvky na konferenci a tvrdila, že pokud to všechno vyjde, bude to ‚pecka‘.“

Sharko si nervózně hrál s prázdným kelímkem, protože na dohled nebyl žádný koš, kam by ho mohl vyhodit. V duchu se snažil podívat se na celý případ z jiného úhlu. Loutsová získala díky svému výzkumu spoustu kontaktů a seznámila se s novými lidmi. Svým způsobem se podobala novinářce, která narazila na něco choulostivého a uzavřela se do sebe.

Cvaknutí dveří ho vrátilo zpátky do reality. V dálce u zvěřince viděl dva zřízence z márnice, jak nesou na nosítkách tělo oběti. Černý umělohmotný pytel připomínal kus spáleného dřeva. *V prach se obrátíš...* Pak se muži vrátili do budovy s prázdnými nosítky. Clémentine Jaspárová si přitiskla pěsti obou rukou k ústům.

„Jdou pro Shery. Proč ji vezou do márnice?“

„Patolog jen odebere pár vzorků, nebojte se.“

Sharko jí nedal čas se rozlítostnit.

„Měla Eva přítele?“

„My dvě jsme toho spolu moc nenamluvili. Ne, neměla, to nepatřilo mezi její priority. Nejdřív kariéra. Byla dost osamělá a posedlá ekologií. Přiznala se mi, že nemá ani mobil, ani televizi. A navíc hodně sportovala. Věnovala se šermu a jako studentka se zúčastnila několika mistrovství. V zdravém těle zdravý duch.“

„Existuje někdo, komu by se mohla svěřovat?“

„Tak dobře jsem ji neznala. Ale... Nevím. Vy jste policista, můžete u ní udělat domovní prohlídku. Výsledky jejího výzkumu musí být určité tam.“

Protože Sharko mlčel a tvářil se skepticky, ukázala na velké šimpanze, které zjevně milovala ze všeho nejvíc.

„Ještě jednou se na ně pozorně podívejte, komisaři. A řekněte mi, co vidíte.“

„Co vidím? Rodiny. Zvířata, která spolu žijí harmonicky a mírumilovně.“

„Měl byste v nich vidět taky lidoopy, bytosti, které se nám podobají.“

„Je mi líto, ale vidím jen primáty.“

„Ale my jsme přece taky primáti! Šimpanzi jsou nám geneticky blíží než gorily. Často se říká, že s nimi máme z 98 procent společné DNA. Ale já tvrdím, že 98 procent naší DNA je DNA šimpanzů.“

Sharko se nad touto poznámkou na chvíli zamyslel.

„To, co říkáte, je provokativní, ale z tohoto pohledu skutečně...“

„Na tom není nic provokativního, to je realita. Teď si představte, že vás zbavíme řeči a strčíme vás k nim nahého do klece. Stal byste se tím, čím jste, vedle pygmejského a afrického třetího šimpanzem. Šimpanzem skoro bez srsti a chodícím po dvou. Na rozdíl od vašich příbuzných oni důsledně neničí prostředí, ve kterém žijí. Za naše evoluční přednosti, kterými je řeč, inteligence a schopnost kolonizovat celou planetu, platíme darwinovskými drobnými: jsme zvířata schopná spáchat to největší zlo. Ale evoluce ‚usoudila‘, že tato cena je nižší než naše přednosti. Aspoň pro tuto chvíli...“

V jejím hlase byla síla, ale zároveň i rezignace. Sharko cítil, jak jím proniká síla jejího animálního pohledu a nakažlivost jejích myšlenek. Tahle žena musela prožít výjimečné okamžiky v džungli a na savanách, musela znát víc tajemství života než kdokoliv jiný a naprosto jasně si uvědomovala, že se řítíme hlavou přímo proti zdi.

Chytila se pevně zábradlí rozhledny, na níž stáli.

„Máte děti, komisaři?“

Sharko se sevřenými rty přikývl.

„Měl jsem dcerku... Jmenovala se Eloïse.“

Chvíli bylo ticho. Oba věděli, co znamená, když se o dítěti mluví v minulém čase. Sharko se naposled podíval na opice, zhluboka se nadechl a nakonec řekl: „Udělám všechno, co je v mých silách, abych zjistil pravdu. Slibuju vám to.“

[5]

Lucie, ohromená šéfovým oznámením, nechala cukr ležet na kuchyňském stole. Sepjala obě ruce, chytila se za kořen nosu a dlouze vydechla.

„Carnot je mrtvý... To není možný. Co se stalo?“

„Podařilo se mu vytrhnout si prsty krkavici.“

„Spáchal sebevraždu? Proč?“

Kashmareck se své kávy ani nedotkl. Vyprávět něco takového nebylo nic příjemného, ale Lucie by se to nakonec dřív nebo později dozvěděla a on jí to chtěl raději říct osobně než do telefonu.

„Začal být extrémně násilnický.“

„To už vím.“

„Ale v poslední době to bylo divné. Útočil na každého, kdo se k němu jen přiblížil. Dokonce na vycházce pokousal a málem umlátil k smrti jiného vězně. Trávil spoustu času na samotce. Pro vězně byl černou ovčí a pro dozorce otloukánek. Jenomže tentokrát ho našli ležet v kaluži krve. Musel mít... nějaký mimořádný důvod, aby něco takového spáchal.“

Lucie vstala, přešla k oknu a zahleděla se ven. Ruce měla zkrřížené na prsou, jako kdyby jí byla zima. Po bulváru chodili bezstarostní lidé.

„Kdy? Kdy se to stalo?“

„Před dvěma dny.“

Po těchto slovech následovalo dlouhé ticho. Ta zpráva byla tak brutální, že Lucie měla pocit, že ji zahalila šedivá mlha.

„Nevím, jestli mám cítit úlevu nebo ne. Tolik bych si přála, aby trpěl. Každou hodinu, každý den. Aby sám poznal zlo, jaké způsobil.“

„Takoví lidé jako on nefungují jako ty nebo já, Lucie, ty to víš přece líp než kdokoliv jiný.“

Ale ano, věděla to. V minulosti se s nimi často setkávala. S nevyrovnanými jedinci, sériovými vrahy, odpornými troskami, na nichž nebylo vůbec nic normálního. Vybavila si staré dobré časy, kdy byla na stáži na policejním oddělení v Dunkerque a kdy za oknem její kanceláře narážely vlny do boků zakotvených jachet. Na právě narozená dvojčátka, která švitořila v postýlkách. Na dny, kdy se zabývala papírováním a termín psychopatie pro ni byl jen čistě abstraktním pojmem. Na probdělé noci, kdy si četla knihy o takových lidských troskách, jako byl Carnot. Kdyby tak věděla... Kdyby tak věděla, že to nejčistší zlo může udeřit kohokoliv a kdykoliv.

Vrátila se ke stolu a smočila rty v kávě. Tmavá hladina v šálku se vlnila, tak se jí trásla ruka. Rozhovor s bývalým šéfem jí konečně pomohl rozpustit knedlík v krku.

„Každou noc jsem si představovala, co ten hajzl asi ve vězení dělá. V duchu jsem ho viděla chodit, mluvit, a dokonce se smát s ostatními. Možná jsem si představovala, jak všem vypráví, jak mi vzal Claru a jak mi málem vzal i Juliette. Každý den jsem si říkala, jaký je to zázrak, že po třinácti dnech, kdy byla zavřená v jednom pokoji, našli Juliette živou...“

Major četl v Luciiných očích takovou bolest, že se na ni vůbec neodvažoval podívat. Mluvila dál, jako kdyby všechna ta slova zůstávala dlouho uzavřená v jejím srdci.

„Jakmile jsem zavřela víčka, okamžitě jsem před sebou viděla Carnotovy malé černé oči, vlasy přilepené na čele, jeho tělo silné jako dubový kmen... Nedovedete si vůbec představit, jak dlouho se mi jeho obličej míhal před očima. Ve dne v noci jsem skoro cítila jeho dech na zátylku. Nedovedete si představit peklo, jakým jsem prošla od chvíle,

kdy jsem identifikovala tělo jedné své dcery, do okamžiku, kdy tu druhou našli živou. Sedm dní pekla, sedm dní, kdy jsem si všechno představovala, kdy mi píchali injekce, abych to vůbec vydržela... abych se nezbláznila.“

„Lucie...“

„A ona byla živá, panebože! Moje malá Juliette žila, když jsem s policisty vtrhla ke Carnotovi. Bylo to něco, v co jsem už nedoufala... něco výjimečného. Byla jsem tak šťastná, i když mou druhou dceru našli před týdnem spálenou. Šťastná, ačkoliv jsem prožila to nejhorší...“

Lucie udeřila pěstí do stolu a její nehty zaškrábaly po ubrusu.

„Šestnáct ran nožem, šéfe! Zabil Claru šestnácti ranami nožem v autě jen sto metrů od pláže v naprosto dementsním šílenství a potom jel klidně víc než sto kilometrů, aby ji pohodil v lese. Polil ji benzinem, zapálil a pak se na ni dlouho díval, zatímco Juliette křičela v kufru hrůzou. Pak odjel, zavřel ji u sebe doma, nedotkl se jí, živil ji a dával jí pít. Jako kdyby se nic nestalo. Když ho zatkli, na volantu v autě ještě byla krev. Neumyl ji. Proč? Proč tohle všechno?“

Lucie míchala kávu, ačkoliv cukr pořád ještě ležel na stole.

„Teď je mrtvý a já přišla o to nejdůležitější. O odpovědi. O zasraný odpovědi.“

Kashmareck váhal, má-li v rozhovoru pokračovat. Neměl sem chodit, ještě víc Lucii rozrušil. Ale protože na něj upřeně hleděla a čekala na jeho reakci, odpověděl: „Nikdy bys je nedostala. Takové chování se prostě nedá vysvětlit. Není lidské. Jisté je, že Carnot to neměl víc než rok v hlavě v pořádku, a zdá se, že se to ještě zhoršilo. Jeho násilné činy byly naprosto nečekané. Podle vězeňského psychologa dokázal být Carnot v jednu chvíli mírný jako beránek, a vzápětí byl schopný vrhnout se někomu po krku.“

Major vzdychl. Zdálo se, že váží každé slovo.

„Možná bych ti to neměl říkat, ale vím, že by ses to stejně dřív nebo později dozvěděla. Psycholog žádal o psychiatrické vyšetření, protože jeho pacient projevoval všechny známky duševní patologie.“

Viděl, jak Lucie reaguje, jak se hroutí. Chytil ji za zápěstí a přirazil jí ruku na stůl.

„Mezi námi, je dobře, že je ta svině mrtvá. Je to dobře, Lucie.“

Lucie zavrtěla hlavou. Vyrhla ruku z majorova sevření.

„Duševní patologie? Jaká duševní patologie? Jakého druhu?“

Kashmareck sáhl do náprsní kapsy tenké bundy, vytáhl z ní svazek fotografií a položil ho na stůl.

„Takového.“

Lucie si fotografie vzala, prohlédla si je a zamračila se.

„Co je to za blbost?“

„Tohle namaloval na stěnu své cely fixy, které si vypůjčil ve vězeňské malířské dílně.“

Na fotografii byla nádherná krajina. Slunce zapadající nad mořem, zářivá skaliska, ptáci na nebi a plachetnice.

Ale celý obraz, umístěný asi metr nad zemí, byl namalovaný obráceně.

Lucie otáčela fotografii na všechny strany. Major se napil kávy. Na jazyku mu zůstala její hořká pachuč.

„Zvláštní, že? Jako kdyby Carnot visel na stropě jako netopýr a přitom maloval. Podobné věci začal malovat krátce po svém příchodu do věznice.“

„Proč to maloval obráceně?“

„Nestačilo mu jen malovat obráceně. Říkal, že čím dál častěji vidí obráceně celý svět. Podle něj to trvalo vždycky několik minut, někdy víc. Jako kdyby si nasadil brýle, ve kterých by viděl reálný svět obráceně. Když se mu to stalo, ztratil rovnováhu a upadl na zem.“

„V deliriu...“

„Přesně tak. Jeho psychiatr si samozřejmě myslel, že se jedná o halucinace. Možná o...“

„Schizofrenii?“

Policista přisvědčil.

„Carnotovi bylo třiadvacet. Není nic neobvyklého, že psychické poruchy a nemoci se projeví ve vězení a přibližně v tomhle věku.“

Lucie pustila fotografie a ty se rozletěly po stole.

„Chcete mi říct, že měl nějaké psychické problémy?“

Stiskla rty a ruce sevřela v pěst. Celé její tělo jako by chtělo řvát.

„Nechci, aby se příčina smrti mého dítěte svedla na nějaký zasraný psychický problémy. Carnot byl za své činy odpovědný. Věděl, co dělá.“

Kashmareck nepřesvědčeně přikývl.

„V tom jsme spolu zajedno. Proto ho taky odsoudili a poslali do vězení.“

Cítil, jak je rozrušená a zoufalá, přestože se před ním snažila své emoce skrývat.

„Je konec, Lucie. Je úplně jedno, jestli byl blázen, nebo nebyl. Skončilo to. Zítřka Carnota pohřbí.“

„Říkáte, že je to jedno? Naopak, šéfe, nic není důležitější.“

Lucie vyskočila a začala přecházet po místnosti.

„Grégory Carnot vzal život mé holčičce. Jestli... jestli za tím vším byla nějaká psychická porucha, chci to vědět!“

„Je příliš pozdě.“

„Jak se jmenuje ten psychiatr?“

Policista se podíval na hodinky, dopil kávu a vstal.

„Nebudu tě už dál zdržovat. Čeká mě práce.“

„Jeho jméno, majore!“

Policista vzdychl. Neměl s něčím takovým počítat? Za ta léta, co spolu pracovali, se Lucie nikdy nenechala zahrnat do slepé uličky, ať to stálo, co to stálo. Někde hluboko ve svém nitru se skrývaly ty nejčistší instinkty predátora.

„Doktor Duvette.“

„Sežeňte mi povolení tam jet. Zítřka.“

Kashmareck pokrčil čelo a potom neurčitě přikývl.

„Zkusím to. Možná ti to svým způsobem pomůže vidět jasněji a udělat si v hlavě pořádek... Ale budeš opatrná, ano?“

Lucie přisvědčila. Ve tváři měla neutrální výraz, zbavený všech emocí. Kashmareck tenhle výraz bývalé policistky znal tak dobře, že ho až zamrazilo.

„Slibuju.“

„A neváhej se zastavit u nás na oddělení, kdykoliv budeš chtít. Všem nám to udělá radost.“

Lucie se zdvořile usmála.

„Je mi líto, šéfe, ale od tohohle všeho se musím držet stranou. Ale všechny ode mě pozdravujte a vyříd'te jim, že... jsem v pořádku.“

Přikývl a chystal se posbírat fotografie, ale Lucie si je vzala.

„Nechám si je, jestli dovolíte. Spálím je. Svým způsobem to pro mě bude znamenat, že je skoro konec. A... díky, šéfe.“

Podíval se na ni jako na přítelkyni.

„Romualde. Myslím, že teď už mi můžeš říkat Romualde.“

Doprovodila ho ke dveřím. Na odchodu se ještě otočil a dodal:

„Kdyby ses k nám někdy chtěla vrátit... Dveře máš pořád otevřené.“

„Na shledanou, šéfe.“

Zavřela za ním, dál však svírala kliku a zhluboka dýchala. Prožila skutečný šok, který jí pokazil celé dopoledne.

Když se vrátila do kuchyně, vzala židli, vylezla na ni a rukou zašmátala nahoře po skříni. Skrývala se tam tmavěhnědá obálka, zapalovač Zippo a poloautomatická pistole ráže 6.35 mm. Sběratelská, ale dokonale fungující zbraň. Té se ale ani nedotkla a vzala si zbytek.

V obálce byly dvě aktuální Carnotovy fotografie. Zepředu a z profilu. Ten surovec měl lehce zploštělý nos, vypouklé čelo, oči hluboko posazené v očních důlcích, měřil 195 centimetrů, měl obličej nahánějící strach a tělo obra.

Podařilo se mu vytrhnout si prsty krkavici. Tato slova ještě stále rezonovala Lucii v hlavě. Naprosto jasně si dokázala představit tu hrůznou scénu, k níž ve vězení došlo. Mladý obr, ležící v kaluži své tmavé, teplé krve, s rukama sevřenýma kolem krku... Bylo za tím skutečně šílenství? Do jakého deliria se Carnot dostal, že si tak surově ublížil?

Tváří v tvář fotografiím cítila Lucie jen hořkost. Od Clarity smrti se nedokázala na Carnota dívat jako na lidskou bytost, i když z nějakého neznámého důvodu Juliette ušetřil. Byl pro ni jen omylem přírody, parazitem, jehož jediným osudem bylo dřív nebo později šířit zlo. A až hledali jakékoliv možné vysvětlení, přisuzovali jeho čin vrozenému sadismu, perverznosti a zvráceným pudům, žádná jiná uspokojivá odpověď v podstatě neexistovala. Grégory Carnot se sám vyloučil z tohoto světa. Clara a Juliette měly tu smůlu, že mu ve špatnou chvíli zkří-

žily cestu. Jako když někoho cestou z letiště štípne komár roznášející smrtelnou nemoc. Náhoda, shoda okolností. Ne, žádné šílenství...

Carnotovy fotografie už byly několikrát roztrhané a slepené lepicí páskou. Teď je Lucie položila do výlevky spolu s fotografiemi obrazu namalovaného obráceně.

„Ano. Je dobře, že jsi mrtvý. Se všemi svými hříchy shoříš v pekle. Jsi odpovědný za svoje činy a zaplatíš za to.“

Škrtla zapalovačem.

Plameny pohltily nejprve Carnotovu tvář.

Lucie přitom necítila ani satisfakci, ani úlevu.

Jen jakýsi mlhavý pocit, jako když si člověk nanese na spáleninu třetího stupně chladivý krém.

[6]

Nábřeží quai de la Rapée je povinnou zastávkou pro všechny případy spadající pod číslo 36. Policisté tam chodí jen zřídka obdivovat Seinu a říční čluny. Řekněme, že pohled, který se jim tam naskytne, není moc malebný.

Sharko stál se zkříženými pažemi mezi dvěma pitevními stoly v jednom z největších sálů pařížského Ústavu soudního lékařství. Kolem se nacházely holé stěny, nekonečné chodby a zářivky vydávající světlo v barvách podzimu. A to nemluvě o pachu zdechliny jelena, kterým člověk postupně úplně nasákl. Levallois stál těsně za komisařem a opíral se o zed'. Byl trochu bledý. Než sem vešli, svěřil se, že pitvy zrovna nepatří k jeho oblíbeným činnostem. Kdyby to bylo naopak, bylo by to poněkud znepokojivé.

Patolog Paul Chénaix by o tom mohl vyprávět bizarní historiky, ale bylo to poprvé, kdy se mezi těmito stěnami objevila opice. Uspané zvíře leželo na zádech s roztaženými rukama i nohama. Dlouhé prsty mělo trochu ohnuté, jako kdyby v nich svíralo imaginární jablko.

Vpravo od něj leželo pod inkvizitorským světlem reflektoru, který se používá na operačních sálech a obvykle nevrhá žádný stín, nahé tělo Evy Loutsové.

Sharko si mlčky mnul bradu. Pohled na ta dvě nehybná těla ležící vedle sebe v podobných pozicích, na něj silně zapůsobil. „98 procent naší DNA je DNA šimpanzů,“ řekla primatoložka.

Ve chvíli, kdy oba policisté přišli, Chénaix končil vnější ohledání lidského těla. Oholil mu lebku, takže na ní byla zcela jasně vidět fraktura a hematoma v týlní oblasti. Eva Loutsová, vulgárně natažená na ocelovém stole, přišla o zbytek lidskosti, který jí předtím ještě zůstal.

„Určitě to není nehoda. Pokud se můžu míchat do vašich záležitostí, ta opice za to nemůže.“

První dobrá zpráva za celý den. Clémentine Jasarová dostane zpátky svou šimpanzici, své sedmatřicetileté „děťátko“, živé a zdravé. To však znamenalo, že se skutečně jedná o vraždu, a vypadá to na náročné vyšetřování.

„Rána do hlavy byla smrtelná. Oběť pak pravděpodobně upadla do bezvědomí a rozsáhlé krvácení z rány na zátylku dodělalo zbytek. K úmrtí došlo mezi dvacátou hodinou a půlnocí. Modřiny na lopatkách a v kříži dokazují, že s tělem se po smrti nehýbalo. Co se týče toho kousnutí, je těžké určit, jestli k němu došlo před smrtí nebo až po ní.“

Chénaix za patnáct let rozpitval tuny těl. Měl koží bradku, malé kulaté brejličky a v obličejí houževnatý výraz. V jeho plášti by si ho kdokoli mohl splést s vysokoškolským profesorem, a to tím spíš, že jeho znalosti v nejrůznějších lékařských oborech byly úžasné. Představoval přímo studnici znalostí a měl odpověď na všechno. Se Sharkem se velmi dobře znal.

Komisař mlčky obešel stůl a prohlížel si oběť ze všech úhlů. Po prvním kontaktu, který byl pokaždé obtížný, už neviděl nahé ženské tělo, ale objekt vyšetřování, na němž se jako malé vlaječky nacházely indicie.

„Ukázali ti to těžítko?“

„Ano, odpovídá ráně.“

„A proč vylučuješ zásah té opice? Je tu přece to kousnutí. Těsně předtím, než jsme sem přišli, jsme se dozvěděli, že s těžítkem manipulovala. Nemohla ho vzít a udeřit jím oběť?“

„Možná s ním manipulovala až po smrti. Každopádně rozměry toho kousnutí neodpovídají tomu, jaké by po sobě zanechal šimpanz. Stopy

jsou naprosto jasné. Diastéma, tedy mezera mezi řezáky v horní čelisti, neodpovídá. Totéž platí i o rozpětí čelistí. Navíc na dásni toho šimpanze nejsou žádné stopy krve. Co se týče krve na končetinách a chlupech, nepochybně se oběti dotýkal až po smrti. Vrah chtěl spáchat takřka dokonalý zločin. Je mazaný, ale nás neoklame.“

Obrátil se k uspanému zvířeti.

„Milá Shery, jsem rád, že ti můžu oznámit, že budeš moct ještě dlouho jíst banány.“

Jeho věta uvolnila atmosféru na krátkých deset vteřin. Pak se zase všichni vrátili ke konkrétním otázkám.

„Tak kdo ji v tom případě pokousal?“

„Něco většího než tenhle šimpanz. Tvar čelisti a diastémy jsou opičí, ale podle veterináře patří nějakým větším lidoopům. Vyloučil bych gorily a orangutany. Myslím si, že se spíš jednalo o nějakého mohutnějšího šimpanze. Každopádně šlo o zvíře, které se stalo vlivem okolností velmi agresivním.“

Patolog ukázal hlavou na uzavřené skleněné zkumavky ležící vedle umyvadla.

„Vzorky krve nalezené na ráně posílám do laboratoře. Požádal jsem je, aby hledali sliny. Tím bychom mohli získat DNA zvířete agresora a zjistit jeho druh.“

„To lze? Z DNA poznat zvířecí druh?“

„Ze sekvence genomu ano. To je v posledních letech velká móda. Rozebíráme molekuly DNA rostlin, bakterií a psů, vkládáme je do složitých přístrojů a dostáváme se ke genetické mapě, která je specifická pro každý druh. Jedná se o kompletní a detailní seznam všech genů. I tak by se to dalo říct.“

„Pokrok už nezastavíme. Co tam je dál?“

„Určitě miniaturní kousek zubní skloviny. Našel jsem ho v ráně na tváři. I na něm je DNA, kterou bychom mohli zanalyzovat pro případ, kdyby se sliny smísily s krví natolik, že by se v krvi rozpustily. Teď je to na biologích.“

„Ještě něco?“ zeptal se Sharko.

„Podám ti prst, a ty chceš hned celou ruku.“

„Vždyť mě znáš...“

„Už to, co jsem ti právě řekl, není vůbec špatný, vid' se podívám dovnitř.“

Sharko podal patologovi ruku a ten mu ji automaticky stiskl.

„Cože? Ty tu nezůstaneš?“ zeptal se lékař.

Levalloisovi se za jeho zády zablesklo v očích. Sharko mu ani nedal čas, aby zareagoval, a zamířil k východu.

„Dnes na vnitřnosti nemám chuť. Kolega si poradí i beze mě. Zbožňuje pitvy.“

„A co ta naše večere? Už mi dlužíš tři piva.“

„Půjdeme brzo. Zatím si na mě dej ještě jedno.“

Sharko otevřel létací dveře a bez dalšího slova odešel.

Venku se zhluboka nadechl čerstvého vzduchu. Ačkoliv byl zvyklý, při pohledu na mrtvolu se mu vždycky sevřel žaludek. Bylo to zkrátka a dobře nestravitelné.

Telefonicky oznámil Clémentine Jasarové, že dostane svoje zvíře zpátky živé a zdravé, a poprosil ji, aby se s ním v následujících dnech pokusila víc komunikovat. Slíbila mu, že když něco objeví, okamžitě zavolá, a nekonečně mu děkovala. Sharko věděl, že udělá všechno, aby mu pomohla, byla upřímná a hluboce lidská.

Bezmyšlenkovitě se posadil na železnou lavičku na nábřeží. Moc lidí tu nebylo. Blízkost Ústavu soudního lékařství a spousta policejních aut odsud vyhnaly každého, kdo by si sem snad chtěl zajít na procházku. Nedaleko se nacházel přístav Arzenál, kde kotvily velké lodě i říční čluny. Lehký vánek a zářijové slunce byly nesmírně příjemné. Eva Loutsová si sem však už nikdy nezajde. Někdo, nějaká „zrůda“, jí zbabila základního práva dýchat. A pak ji nechala ležet v kleci jako kus masa. Sharko pomyslel na rodiče té mladé oběti. Snažili se je uchránit před pravdou, řekli jim, že došlo k „zločinu“, ale neposkytli jim žádné detaily a okamžitě slíbili, že udělají všechno, co je v jejich silách, aby „chytli toho, kdo to udělal“. Rodiče pravděpodobně poslední větu neslyšeli, protože jejich svět se najednou zhroutil.

Sharko si promnul spánky, pak si nasadil sluneční brýle, jejichž jedna nožička byla slepená lepicí páskou, zaklonil hlavu a nastavil obličej

slunci. Teplé paprsky mu příjemně hladily tváře. Zavřel oči a okamžitě si představil vraha, jak přichází do zvěřince v doprovodu agresivní opice. Omráčil oběť těžátkem a opice, poslouchajíc své divoké instinkty, ji kousla do obličej. Možná o téhle „zrudě“ mluvila Shery. O jednom z opičích druhů.

Kolem se ozývaly hlasy a vrčení motorů. Šplouchání vody... Dech větru... Všechno se rozplývalo, jako hrst písku hozená do větru...

Sharko sebou trhnul, když se jeho ramene dotkla něčí ruka. Trvalo mu několik vteřin, než si uvědomil, kdo to je. S grimasou si promasíroval krk a narovnal se. Proti němu stál Levallois.

„Fajn, žes mě nechal na té pitevně. Sotva jsme spolu začali makat, a už mi děláš takové věci.“

Sharko se podíval na hodinky. Uplynula víc než hodina. Zadržel zívání.

„Promiň, ale je to pro mě teď trochu těžký.“

„Všechno je teď pro tebe trochu těžký, aspoň jak říkají ostatní. S Manienem jste si lezli na nervy, dokud tě nevyhodil.“

„Ať si zlí jazykové říkají, co chtějí. V chodbách šestatřicítky toho ještě uslyšíš hodně. Drby, které většinou se skutečností nemají nic společného. Tak co pitva?“

„O nic jsi nepřišel. Dívat se na to, to bylo fakt... Chénaix těmi svými skalpely mává stejně zručně jako houslista. Jen je to mnohem nechutnější. Jestli mám v naší profesi z něčeho hrůzu, tak je to tohle.“

„Byla oběť znásilněná?“

„Ne.“

„Takže v tom nebyl sexuální motiv.“

„To myslíš vážně?“

Jacques Levallois si nervózně strčil do pusy mentolovou žvýkačku a taky si nasadil sluneční brýle. Ten kluk vypadá dobře, podobá se Bradu Pittovi ve filmu *Sedm*.

„Sakra... To není historka, kterou bych mohl doma vyprávět ženě.“

„V tom případě jí neříkej nic.“

„To se snadno řekne. Já vlastně nerozumím jedné věci a mí kolegové taky... V Nanterre jsi musel vydělávat dvakrát tolik a za míň starostí.“

Ani ne za deset let půjdeš do důchodu. Proč ses vrátil vyžrat si to na kriminálku? Proč jsi požádal o snížení hodnosti na poručíka? To vůbec nedává smysl. A na prachy kašleš?“

Sharko se zhluboka nadechl a svěřil ruce mezi kolena, jako chudák krmící holuby. Jeho kolegové většinou nevěděli nic o posledním případě, který vyšetřoval v Nanterre. Vzhledem k politickým, vědeckým a vojenským zájmům zůstal případ syndromu E takřka utajený.

„S penězi problémy nemám. A důvody jsou osobní.“

Levallois žvýkal a s rukama v kapsách upřeně hleděl na řeku.

„Jsi dost zatrpklý. Doufám, že neskončím jako ty.“

„Na nic nemáš nárok. Staneš se tím, co ti přichystá osud.“

„To zní strašně fatalisticky.“

„Spíš realisticky.“

Sharko ještě chvíli pozoroval říční člun, potom vstal a zamířil k autu.

„Tak pojd'. Něco sníme a pak konečně zajedeme k Evě Loutsové.“

„Nevadilo by ti, kdybychom si koupili jenom sendvič a jeli k Loutsové přímo? Mě po všech těch pitomostech stejně přešel hlad.“

Byl to typický byt svobodné studentky. Velká knihovna, knihy poskládané v hromádkách po deseti, přeplněné poličky a rohový psací stůl zabírající půlku obývacího pokoje, nejnovější elektronika, velký stolní počítač, tiskárna, skener, vypalovačka a CD mechanika. Dvoupokojový byt Evy Loutsové se nacházel pár kroků od náměstí Bastily v rue de la Roquette. Byla to úzká dlážděná ulička, která jako by se skrývala uprostřed středověkého města.

Když policisté získali soudní příkaz k domovní prohlídce, zavolali zámečníka, aby se dostali dovnitř. Už několik hodin mobily neustále vyzváněly a mezi vyšetřovateli kolovaly informace. Teď, když byla potvrzena vražda, čtyři muži z Bellangerova týmu a řada dalších kolegů přijela na místo jako posily. Sharko a Levallois prohledávali byt, zatímco ostatní v tuto chvíli vyslýchali Evina oponenta, její rodiče a přátele a kontrolovali bankovní účty. Slavný kompresor 36 se dal do pohybu.

Jacques Levallois s latexovými rukavicemi na rukách seděl u počítače oběti, zatímco Sharko procházel jednotlivými místnostmi. Pečlivě si prohlížel výzdobu. Během předchozích vyšetřování se naučil vnímat věci, které mu šeptaly důvody své přítomnosti a kterým rád naslouchal.

V ložnici visela spousta zarámovaných fotografií. Loutsová v nejruznějším věku visící na bungee jumpingu na mostech, skákající padákem nebo pózující v šermířském oděvu. Měla pružnou atletickou postavu, která přímo vystřelovala do běžecké dráhy. Měřila kolem sto sedmdesáti centimetrů a připomínala pantera. Oči zelené jako les, dlouhé, krásně vykrojené obočí a dokonalá postava bez jediné vady. Komisař, který měl na rukách rovněž rukavice, pečlivě a mlčky prohledal i zbytek místnosti. V koutě stál veslařský trenažér, rotoped a několik činek. Naproti posteli visela velká barevná freska představující genealogický strom člověka, od *Australophiteca africanuse* po člověka kromaňonského. Vypadalo to, jako by Loutsová studovala tajemství života i ve spánku.

Sharko pátral dál. Prohledal skříně i šuplíky. Už se chystal z ložnice odejít, když tu ho něco napadlo. Vrátil se k fotografii dvou šermířů v duelu. Zamračil se, ukazováčkem přešel po fleretu Loutsové i jejího protivníka.

„Tohle je velmi zajímavé.“

Překvapený svým objevem sundal zarámovanou fotku ze zdi, strčil si ji do podpaží a pokračoval v prohlídce. Koupelna, chodba a hezky zařízená kuchyň. Podle prvních informací pracovali oba rodiče ve svobodných povoláních a museli dceru finančně podporovat. Ve skříních a v lednici se nacházela spousta dietních potravin, proteiny v prášku, energetické nápoje a ovoce. Železná stravovací disciplína. Zdálo se, že se mladá žena dokonale starala jak o hlavu, tak i o tělo.

Sharko se vrátil do obývacího stoupl si k psacímu stolu a rychle místnost přelétl pohledem. Nebyla tam žádná televize, jak mu řekla Jaspárová. Prohlédl si knihy v knihovně, i ty, které ležely v hromádkách na zemi a v nichž si Eva Loutsová nedávno četla. Díla o biologii, eseje o evoluci, genetice a paleoantropologii. Barbarský svět, který Sharko prakticky vůbec neznal. Ležela tam taky spousta vědeckých časopisů, které si Loutsová pravděpodobně předplácela. Seznam přednášek a konferencí visel na zdi, vytištěný na recyklovaném papíře. Hodiny přednášek na nestavitelná témata: paleontologie, mikrobiologie, taxonomie, biofyzika.

Poručík Levallois se snažil něco vydolovat z abstraktních pojmů a světa papírů, který ho obklopoval. Byl plně soustředěný na práci a surfoval po programech v počítači. Sharko ho pozoroval a přitom si stahoval latexové rukavice a pleskal jimi o zápěstí.

„Tak co?“

„Měla klávesnici zřízenou pro leváky, je to trochu komplikované, ale já jsem si s tím poradil. Prošel jsem všechny programy podle dat. Nejnovější dokument pochází z doby před rokem.“

„A našel jsi něco, co by se týkalo laterality?“

„Nic. Vůbec nic. Někdo tady byl a všechno vymazal. Včetně té doktorandské práce.“

„Dá se k těm souborům nějak dostat?“

„To vždycky záleží na tom, jaký operační systém mazání řídí. Možná že nějaké fragmenty najdeme, ale možná taky nenajdeme nic.“

Sharko pohlédl směrem k předsíni.

„Klíče od bytu jsme nenašli ani u oběti, ani v kanceláři a vstupní dveře byly zamčené. Když vrah Loutsovou zavraždil, jel sem, klidně všechno uklidil a při odchodu za sebou zamkl. Nevypadá to na zpanikařeného vraha.“

Levallois ukázal na zarámovanou fotku, kterou Sharko držel v podpaží.

„Proč si to bereš? Jsi fanda šermu?“

Sharko k němu přistoupil.

„Podívej se. Nevidíš nic?“

„Kromě dvou holek v helmách, které vypadají jako dva velcí komáři, nic. Ne.“

„A přitom je to jasné. Obě jsou levačky. Jestliže známe pravděpodobnost – jeden levák z deseti –, uznej, že je to přinejmenším zvláštní.“

Zaražený Levallois si od něj fotografii vzal.

„To je pravda. A to bylo taky téma její doktorandské práce.“

„Zmizelé doktorandské práce.“

Sharko se zamyslel a začal otvírat zásuvky. Uvnitř byly kancelářské potřeby, hromady papírů a další vědecké časopisy. Jeden titulek hlásal: „Násilí.“ Jednalo se o slavný americký časopis *Science*. Číslo po-

cházel z roku 2009. Sharko rychle přelétl pohledem obsah. Mluvílo se v něm o nacistech, o masakrech na středních školách, o agresivním chování některých zvířat, o sériových vražích. Úvod v angličtině byl velmi stručný: Kde je třeba hledat příčiny násilí? Ve společnosti? V historickém kontextu? Ve vzdělávání? Anebo v částech chromozomů, jimž říkáme geny?

Sharko časopis zavřel a vzdychl. Možná že se dozvěděl odpovědi během toho hrůzného případu, který vyšetřoval v loňském roce. Skončil s prohlídkou a ukázal na počítač.

„A co její oblíbené stránky na internetu? Díval ses na ně?“

„Žádné oblíbené stránky, žádná historie hledání, žádné cookies. Ne našel jsem nic zajímavého ani mezi jejími e-maily. Budeme muset zavolat provozovateli, abychom zjistili, k jakým webům se připojovala.“

Sharko si všiml, že všude na podložce představující mapu světa jsou zbytky lepidla. Určitě šlo o lepidlo z lepíků, které vrah pravděpodobně odlepil a odnesl si s sebou.

Pohledem se pak zastavil na CD mechanice.

„Překvapilo by mě, kdyby si Loutsová nedělala zálohy harddisku.“

„Už jsem se na to díval. Jestli nějaké zálohy na cédéčkách měla, jsou pryč.“

„Musíme sem poslat kompletní tým, aby to tady pořádně prohledali a odvezli všechno vybavení.“

Ozvalo se zvonění. Levallois vytáhl mobil. Chvilí hovořil. Pak ukončil hovor a otočil se zpátky k Sharkovi.

„Dvě zprávy. První se týká toho těla nalezeného ve Vincennském lese. Toho Fréderika Huraulta. Šéf mě prosil, abych ti předal vzkaz. Tvůj bývalý nadřízený chce, abys k němu přišel do kanceláře. Hned.“

„Já? Dobře... A ta další zpráva?“

„Robillard se začal prohrabávat v policejních spisech. Ani ne před měsícem požádala Eva Loutsová o výpis z trestního rejstříku, který měla samozřejmě čistý, aby získala povolení ke vstupu do některých zdejších věznic.“

„Do věznic?“

„Minimálně do deseti. Vypadá to, že naše oběť se chtěla setkat s různými francouzskými vězni. Takže se sám sebe ptám, co chtěla studentka pozorující opice hledat ve vězeňském pekle?“